

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

PFU-SAK NR. 011B/17

KLAGER:	Rune Olsø
PUBLIKASJON:	Adresseavisen
PUBLISERINGSDATO:	02.11.2016-03.12.2016
STOFFOMRÅDE:	Næringsliv/politikk
SJANGER:	Nyhetsartikkel/kommentar/leder
SØKERSTIKKORD:	Uavhengighet, opplysningskontroll og kildebredde, saklighet og omtanke, skillet mellom kommentar og faktiske opplysninger, dekning for titler etc., samtidig imøtegåelse, redigering av kommentarfelt
REGISTRERT:	12.02.2017
BEHANDLET I PFU:	31.10.2017
BEHANDLINGSTID:	259 dager
KLAGEGRUPPE:	Politiker
PFU-KONKLUSJON:	
HENVISNING VVPL.:	
OMTALE/ANONYM.:	
MERKNADER:	Sak 011A/17 og 011B/17 omhandler samme sakskompleks og behandles hver for seg i samme møte.

Det er flere artikler i sakskomplekset utover de som inngår i klagesaken til PFU. Flere av disse har Adresseavisen og klager lagt ved sine tilsvaer.

SAMMENDRAG:

Adresseavisen publiserte i perioden **2. november 2016** til **3. desember 2016** flere artikler om boligregulering i Trondheim og hvordan prosessene har foregått. Ap-politiker og eiendomsutvikler Rune Olsø var blant dem som ble omtalt.

Publisering 2. november:

Onsdag **2. november** publiserte avisen et hovedoppslag på forsiden om hvordan eiendomsutviklere angivelig hadde overbevist Ap om å regulere et område i Trondheim til boligformål. Artikkelen hadde stikkittel/tittel: «**Mektige lobbyister overbeviste Ap: Slik fikk de viljen sin på Overvik**».

Flere av aktørene i saken var avbildet med små profilbilder på forsiden, blant annet Ap-politiker og eiendomsutvikler Rune Olsø.

Forsiden hadde følgende ingress:

«Et idyllisk jordbruksområde i Trondheim ble i rekordfart omregulert til et boligområde med blokker og småhus. Dette er hele historien om de mektige aktørene bak utbyggingen på Overvik.»

Forsiden henviste til flere sider inne i avisen. Avissidene hadde vignetten **«Kampen om gulltomtene»**.

Hovedartikkelen hadde tittelen **«Slik lyktes de mektige aktørene på Overvik»**.

Over tittelen stod det:

«Dette er historien om hvordan et idyllisk jordbruksområde - stikk i strid med vedtatte planer - i rekordfart ble omregulert til et boligområde med blokker.»

Ingressen over brødteksten var slik:

«Klokka er 11 minutter over åtte på morgenen den 5. mai 2015, kaffen er ferdigtraktet og det er 49 minutter til formannskapsmøtet starter.»

Brødteksten fulgte:

«Da mottar bystyresekretariatet et forslag fra politikerne som skal ta byplankontoret helt på sengen: Overvik Utvikling og Øvre Rotvoll skal få lov å regulere områdene selv. I formannskapsmøtet advarer byplansjef Hilde Bøkestad på det sterkeste mot dette, til ingen nytte. Rådmannen er bekymret fordi hele nye Trondheim øst står foran en omfattende utvikling, og mener at en privat utbygger ikke er egnet til å ta seg av dette. Men fellesforslaget fra Ap, H, og V, levert i 49. minutt, får solid flertall i formannskapet.

Det spesielle vedtaket, som kom etter sterk lobbyvirksomhet, var startskuddet for det som skulle bli et lysende nasjonalt eksempel i rekordrask saksbehandling med utbyggerne selv i førersetet.»

Lenger ned opplyste Adresseavisen at journalistene har fått innsyn i saksbehandlingen i Overvik-reguleringene. Avisen skrev at disse papirene viser at utbyggingen av Overvik skiller seg fra andre prosjekter:

«Overvik kom først i køen. Overvik fikk, sammen med Øvre Rotvoll, overta reguleringen av området. Saksbehandlingen har skjedd i hurtigtogfart, med utilstrekkelige utredninger. Sist, men ikke minst, har utbyggerne lyktes med å få veien og skolen over på naboenes tomt.»

Videre opplyste artikkelen at eiendomsutviklerne på Overvik laget en lobbystrategi om å overbevise ett parti, Arbeiderpartiet, og særlig én mann i partiet, gruppeleder i bystyret Geir Waage. Det stod i artikkelen at **«Waages nærmeste venn er Rune Olsø, leder i Sør-Trøndelag Ap»**.

«Olsø er i dag partner i Staur, som er minoritetseier i Overvik Utvikling. Ifølge en rekke kilder i det politiske miljøet, har Ap-veteranen Olsø i dag svært stor makt i Ap.»

Artikkelen omtalte også investor Ketil Fjerdingen. Avisen skrev at han ble hyret inn som «superlobbyist», og lenger ned stod det:

«Den trondheimsbaserte eiendomsinvestoren Ketil Fjerdingen har en nøkkelrolle i prosjektet. Han ble godt kjent, særlig i det politiske miljøet i Trondheim, da han tidlig på 2000-tallet sørget for å få godkjent byggingen av Rica Nidelven et stykke ut i elva.»

Videre skrev Adresseavisen at Rune Olsø «har forbindelser til Fjerdingen».

«Olsø satt som en del av toppledelsen i Entra i mange år. Men da hans nære allierte i styret 'kuppet' han inn som toppsjef, mot styreleder- og nestleders vilje, gikk det galt. Det endte med at Olsø måtte gå. Helt sentral i Olsø-operasjonen den gangen var nettopp Ketil Fjerdingen. Han var da styremedlem i Entra, utnevnt av en annen god Olsø-venn, Trond Giske.»

Deretter stod det at Ketil Fjerdingen, Rune Olsø og Staur-eier Bernt Østhus, som ansatte Olsø som partner i Staur, «går langt tilbake»:

«De tre var på hyttetur i Fjerdingens eksklusive hytte på Oppdal i 2004. Fjerdingen var også gjest i Olsøs 30-årsdag, og flere år senere skulle altså Fjerdingen spille en nøkkelrolle i Entra-saken. I dag sier Fjerdingen og Olsø at de kun har et profesjonelt forhold.»

Lenger ned presiserte Rune Olsø at han har meldt seg inhabil når Overvik har vært til politisk behandling.

I samme papirutgave ble en underartikkel med tittelen «-En mer effektiv prosess» publisert. Artikkelen stod ved siden av hovedartikkelen og var en del av vignetten «Kampen om gulltomtene».

Ingressen gikk slik:

«Kolbjørn Selmer bekrefter at de har hatt mange møter med politikerne. Han sier at de har hatt et godt samarbeid med byplankontoret i arbeidet med områdeplanen.»

Mot slutten av brødteksten stod følgende avsnitt:

«Kjetil Fjerdingen sier at hans forhold til Rune Olsø begrenser seg til å være en bekjent\forretningsforbindelse, som han på ingen måte har noen nær omgang med eller møter i private sammenhenger. Overvik-prosjektet har han kun diskutert når Olsø har deltatt på vegne av Staur, som minoritetsaksjonær, om status og framdrift på prosjektet.»

På neste side stod en ny underartikkel der Rune Olsø ble intervjuet. Tittelen var: «- Har alltid meldt meg inhabil». Over tittelen stod det:

«Staur-partner og Ap-leder Rune Olsø sier han har meldt seg inhabil hver gang Overvik har blitt behandlet – både i bystyret og internt i Ap.»

Ingressen under tittelen var slik:

«- Jeg har ikke deltatt i den politiske behandlingen av Overvik. Når dette har vært oppe i møter jeg har deltatt på, har jeg alltid meldt meg inhabil, alltid forlatt rommet, understreker Olsø, som er leder i Sør-Trøndelag Ap og vara i formannskapet i Trondheim.»

Et stykke ned i brødteksten stilte Adresseavisen spørsmålet «**Hvordan vil du beskrive ditt forhold til Fjerdingen i dag?**», og Olsø svarte:

«- Vi møtes ikke i noen private sammenhenger. Vi har alltid hatt et profesjonelt forhold. Han er en forretningsforbindelse. Jeg og Bernt (Østhus, red.anm.) er mye tettere. Bernt og jeg har et tett og nært forhold, og våre familier omgås også.»

Artiklene ble publisert på nett samme dag i én nettartikkel, som hadde omtrent det samme innholdet.

Publisering 3. november

Dagen etter, **torsdag 3. november 2016**, hadde Adresseavisen en ny forside om samme sak. Stikkittel/tittel var: **«Utbyggingen på Overvik: – Gjør det som er best for samfunnet».**

Under tittelen stod følgende, sammen med henvisning til flere sider inni avisen:

«Ordfører Rita Ottervik forsikrer at alle habilitetsregler er fulgt i Overvik-saken. Arkitekt Johannes Smidt, som var med i starten av prosessen, mener altfor mange av de reelle beslutningene tas i det skjulte.»

Ordfører Rita Ottervik (Ap) var avbildet.

Inne i avisen var det tre artikler om saken. Kun hovedartikkelen Rita Ottervik-intervjuet er innklaget. Artikkelen hadde følgende tittel: **«- Man velger sine venner og yrkeskarriere selv».**

Over tittelen stod det:

«Ordfører Rita Ottervik understreker at både Ap og kommunen har regler om at når du står nært noen, eller har økonomiske fordeler, så skal du ikke være med i behandlingen av sakene.»

Rita Overvik var avbildet på siden, sammen med faksimiler av artiklene dagene før. I bildeteksten stod det:

«Hadde vi gjort som rådmannen anbefalte, ville vi hatt en større boligprisvekst er min påstand, sier ordfører Rita Ottervik etter Adresseavisens oppslag om hvordan Overvik-aktørene fikk det som de ville.»

Ingressen over brødteksten gikk slik:

«Adresseavisen fortalte i går historien om hvordan jordbrukslandet Overvik, som etter planen skulle vernes, i rekordfart ble omregulert til et boligområde med blokker og småhus.»

Rita Ottervik ble stilt en rekke kritiske spørsmål om Arbeiderpartiets rolle i reguleringen av Overvik. Et stykke ned i brødteksten stilte avisens journalister følgende spørsmål:

«Aps Rune Olsø er partner i Overvik-eier Staur og har gode relasjoner til Overvik-eier Fjerdingen. Gruppeleder Geir Waage er nær venn av Rune Olsø. Flere ganger har Overvik fått gjennomslag for sine ønsker – mot rådmannens anbefalinger. Det kan stilles spørsmål ved om de nære relasjonene har påvirket prosessen. Hva tenker du om det?»

Rita Ottervik svarte:

«– Så lenge jeg har sittet i bystyret har vi hatt eiendomsutviklere eller ansatte i eiendomsselskap i bystyret. Høyres Lars Tvette var den første jeg husker. Vi har de siste årene hatt betydelig fokus på habilitetsregler og etikk. For eksempel har vi skjerpert habilitetsspørsmålet knyttet til når du er omgangsvenn eller nær venn med noen – og til å melde seg inhabil. Dette til tross for at sekretariatet etter råd fra kommuneadvokaten har ment at folk har vært habile. Vi har hatt et stort fokus på habilitet, fordi det handler om store verdier i disse sakene.»

Adresseavisen fulgte opp med et nytt spørsmål:

«– Er det et problem at Rune Olsø i mange år har hatt en relasjon til Fjerdingen, som har vært involvert i Entra-saken, plassering av Rica Nidelven og nå Overvik-saken?»

Ottervik svarte:

«– Jeg ønsker ikke å kommentere de private relasjonene de enkelte bstyremedlemmene har. (...)»

Artikkelen ble også publisert på nett samme dag, med så å si samme innhold. Tittelen på nett var: **«Vi må være sikre på vår habilitet og tenke: Hva er best for samfunnet?»**.

Nettartikkelen fikk flere leserkommentarer, blant annet denne:

«Geir Johansen: Hvordan kan man få dette til? Er lobbyvirksomhet fra maktmennesker det som skal til for å få store unntak og hoppe bukk over behandlingsskøen? Er det noen form for smøring av beslutningstakere som skal til? Dette er vanlig i andre land. I Norge vet vi ikke fordi korrupsjon ikke finnes og dermed ikke etterforskes. Det som er sikkert er at maktmennesker på uforklarlig vis får viljen sin hos Ap i Trondheim, og kan høste millionverdier av omgjøringen, mens de uten makt må følge reglene.»

Publisering 4. november

Fredag 4. november 2016 publiserte Adresseavisen en ny forside om saken. Stikkittel/tittel var: «**Ansatte Ap-Olsø som lobbyist: Skulle sikre ny gulltomt**». I ingressen stod det:

«Rune Olsø drev lobbyvirksomhet mot tidligere politikerkolleger da landområdet Kastbrekka ved Risvolla ble omregulert til boliger. Nåværende og tidligere varaordfører er svært kritisk til Ap-toppens håndtering.»

En epost fra Rune Olsø til Geir Waage var avbildet på forsiden. Adresseavisen sladdet deler av innholdet i eposten.

Forsiden viste til flere sider inne i avisen, men kun selve forsiden, samt en lederartikkel, er påklaget.

Lederartikkelens tittel var «**Ap fremstår som utbyggenes venn**».

Brødteksten ble innledet slik:

«Det er påfallende at Arbeiderpartiet i flere saker har arbeidet for å gjennomføre omreguleringer til utbygges fordel, i strid med vedtatt politikk og på tvers av faglige råd fra Fylkesmannen og kommunens byråkrati. At Rune Olsø, en av partiets mest sentrale politikere, har tette bånd til utbyggerne, bidrar ikke til å styrke troverdigheten i ordførerens forsikring om at alt skjer til samfunnets beste.»

Avisen skrev videre at det var en selvfølge at Rune Olsø og Geir Waage har meldt seg inhabile i politisk behandling av «sakene», men at «**[f]ormelle politiske møter ikke er den eneste muligheten for påvirkning**».

Adresseavisen skrev videre at det «**fremstår som en gåte hvorfor det var presserende for Arbeiderpartiet å sørge for at Kastbrekka (...) måtte frigis til boligbygging**» – et område som Rune Olsø lobbet for å få frigitt.

Lederen ble avsluttet slik:

«Arbeiderpartiet har lyktes med å få flertall for sin politikk. I kraft av størrelse og posisjon har de en nøkkelrolle i de fleste utbyggingssaker i Trondheim, og et stort ansvar. Nå har mange fått grunn til å stille spørsmål ved forvaltningen av dette ansvaret.»

Artikkelen ble også publisert på nett dagen før, og fikk der leserkommentarer:

«Bobben: Geir Waage må skjønner at han er blitt brukt og bearbeidet av sin 'gode kompis', som er blitt engasjert av Staur for å få dette igjennom i kommunen. Latterlig å legitimere Olsøs virksomhet med at flere politikere tidligere har 'byttet side' Svakt også av resterende politikere som slipper inn en velkjent lobbyist som banker på døren. (...)»

«Arne Just Lund: *Det var en gang et arbeiderparti, det har vi ikke lenger. En del 'unge' menn i partiet samarbeider tett med investorer/spekulanter. Disse personene ser ut til å være mer opptatt av fikse saker enn å opptre som seriøse representanter for kommunens innbyggere. (...)*»

«Asbjørn: *Når politikk kun handler om egen vinning...*»

Publisering 5. november

Lørdag 5. november 2016 publiserte Adresseavisen en ny artikkel på nett om samme sakskompleks. Tittelen var «- Politikerne har latt seg bruke».

Ingressen var slik:

«Landbruksdirektør Tore Bjørkli mener det som er kommet fram i sakene om Overvik og Kastbrekka er alvorlig.»

Tidlig i brødteksten skrev Adresseavisen at landbruksdirektør Tore Bjørkli «reagerer sterkt på artiklene» i avisen. Bjørkli uttalte så:

«- Det er glimrende at dette kommer fram. Koblingen mellom utbyggerne og politikerne har vært tett i disse sakene. Det som har skjedd truer rett og slett lokaldemokratiet, sier landbruksdirektør Bjørkli og utdyper:

- Demokratiet er et skjørt byggverk. Det mest alvorlige med denne saken er at den at våre tillitsvalgte lar seg bruke av særinteresser som skal fremme sin egen vinning. Dette skjer i stedet for at politikerne hører på de faglige rådene. Mye skjer i lukkede rom, der ingen har innsyn. Til sammen svekker dette folks tillit til demokratiet, sier Tore Bjørkli.»

Også Lars Morten Rosmo, leder av Sør-Trøndelag Bondelag, uttrykte seg kritisk:

«- (...) Det er ikke fagfolk som legger premissene for byutviklingen i denne byen. Vi har erfaring fra mange andre kommuner, og det er bare i Trondheim at det er slik. Det er helt underlig når faglige argumenter faktisk ikke veier noen ting. I andre kommuner finner man løsninger i en symbiose mellom fag og politikk, ikke her, sier Rosmo.»

Bjørkli og Rosmo var de to eneste kildene i artikkelen.

Artikkelen fikk flere leserkommentarer, blant annet:

«Arne Just Lund: (...) *De trojanske hestene blant politikerne slikker seg rundt munnen og ser at kronene ruller inn på kontoen.*»

Og:

«Geir Johansen: *Hvorfor er det ingen som etterforsker for mulig korrupsjon i denne saken?*

Arne Just Lund: *En viktig sak for Økokrim!!*

Jarl Einar Skålvik: *Fordi kameraderi ruler i Trondheim..*

Geir Johansen: *Selv de politiske posisjonene er fordelt med utgangspunkt i kameraderi. Men ansvaret ligger egentlig på velferne; likegyldige velgere får likegyldige politikere.»*

Artikkelen ble også publisert på papir. Innholdet var så å si det samme som på nett, men sammen med artikkelen stod også faksimiler av Adresseavisens tidligere forsider i saken.

Publisering 19. november

To uker etter, **lørdag 19. november 2016**, publiserte Adresseavisen en ny forside. Vignetten «**Kampen om gulltomtene**» ble brukt. På forsiden stod det:

«Ap-toppen argumenterte sterkt mot vern på østsiden av byen. Der har han en tomteavtale samarbeidspartiene ikke visste om.»

Et bilde av området Være illustrerte forsiden, og bildet hadde følgende bildetekst:

«I dette området på Være har Ap-toppen personlig og hans arbeidsgiver en opsjon om kjøp av tomt for å bygge boliger.»

Inne i avisen var det en artikkel med tittelen: «**Olsø hadde skjult tomteavtale**».

Over tittelen stod det:

«Aps Rune Olsø inngikk i 2015 en personlig opsjonsavtale på Være om framtidig boligutbygging. På et politisk møte mellom samarbeidspartiene på Lian i år argumenterte han sterkt imot vern av landbruksjord på denne siden av byen.»

Under tittelen stod vignetten «**Nedbygging av dyrkamark**», og under der igjen følgende ingress:

«Leder i Sør-Trøndelag Ap, Rune Olsø, har privat inngått en opsjonsavtale på Være i Trondheim.»

Brødteksten fulgte slik:

«Det har han gjort sammen med Staur, som er eid av hans venn og forretningspartner Bernt Østhus. Ifølge Olsø eier han selv ti prosent av opsjonen, mens Staur sitter på 90 prosent.»

Avisen opplyste at Olsø bekreftet opsjonsavtalens eksistens, men at han ikke ville «**gå inn i detaljer i avtalen og viser til at de kommersielle vilkårene er konfidensielle**».

Videre stod det:

«Avtalen kan gi stor inntjening i fremtiden. Men det forutsetter at det ikke er en grønn strek i området, noe som vil gjøre det vanskelig å få landbruksområdet omdisponert til boligutbygging. Det er denne streken, som skulle beskytte dyrkamarka i byen, som skal komme til å utløse en alvorlig krise i sentrumvenstrealliansen etterjulsvinteren i år.»

Adresseavisen beskrev etter dette et politisk møte som ble holdt for sentrum-venstrealliansen i Trondheim 7. januar 2016. Den såkalte Granåsen-erklæringen skulle diskuteres, og ifølge Adresseavisen var den grønne streken «[d]et mest brennbare temaet». Under møtet «**oppstår det en situasjon**», skriver avisen, før varaordfører Hilde Opoku (MDG) siteres:

«- Rune Olsø brøt til slutt inn, selv om det ikke var lagt opp til innlegg fra salen. Det var som om han holdt et motinnlegg til selve seminaret, han snakket om behovet for boliger og næring i Trondheim øst. Som møteleder ble jeg bekymret for hvordan seansen skulle rundes av, det var ingen tvil om at han var sint. Noe jeg personlig fikk kjenne mer på utover ettermiddagen og kvelden, forteller varaordfører Hilde Opoku.

- Hvordan da?

- Etter møtet snakket han til meg ute i gangen. Han var veldig sint, og han ga tydelig uttrykk for at han var misfornøyd med tematikken for dagen: klimahandlingsplan og grønn strek.»

Deretter ble Jon Gunnes fra Venstre sitert:

«- Rune Olsø reiste seg og argumenterte for behov for boliger i et hundreårsperspektiv, og at vi ikke må binde opp områdene, blant annet øst i byen, i en grønn strek. Det var på Lian startskuddet for forhandlingene om grønn strek gikk.»

Adresseavisen skrev at også KrFs Gjermund Lykke opplevde Olsø som sint:

«- Ja, han var sint. Og jeg må si jeg ble svært forundret: Hvor kom dette sinnet fra? Hvorfor reagerte han så sterkt følelsesmessig på 'behovet for boligbygging i et sekstiårsperspektiv'? At Rune er engasjert er vanlig, men dette sinnet var noe nytt. Det har jeg ikke sett selv om jeg har kjent ham i mange år.»

Sitater fra Ola Lunde i MDG fulgte:

«- Jeg la plutselig merke til at Rune var hoppende sint. Jeg kjenner Rune litt fra før, jeg har ikke sett ham sånn tidligere - det kokte borti hjørnet der.»

Deretter skrev Adresseavisen:

«Det ingen av dem visste den gangen, var at bystyremedlem Rune Olsø også er medeier av en potensielt innbringende opsjon i ett av områdene rådmannen og de andre samarbeidspartiene ønsket å verne mot utbygging.»

Avisen beskrev videre bakgrunnen for forhandlingene om den grønne streken, blant annet at Rådmannen i 2015 anbefalte ikke å omregulere ytterligere dyrket mark. Ifølge Adresseavisen anbefalte rådmannen et spesielt vern for enkelte områder, blant annet Være.

Deretter stod det:

«Etter at rådmannen legger fram sine faglige vurderinger, er det klart for harde politiske diskusjoner hos de rødgrønne om det omstridte temaet. Men slik blir det ikke.

Rådhuset, 13. januar 2016: Aps Geir Waage forteller samarbeidspartiernes gruppeledere at Ap ikke vil ha grønn strek øst for byen. Nederlaget er et faktum. KrFs gruppeleder, Geirmund Lykke, går tilbake på kontoret sitt og åpner en mail han har fått kvelden før. Der er ubekreftet informasjon fra Bergstua velforening (på Være) der de skriver at Staur Eiendom har en intensjonsavtale med grunneier Kjetil Wæhre om bygging på Være Østre.»

Til slutt i artikkelen skrev Adresseavisen at Aps samarbeidspartier ikke fikk gjennomslag i Aps innstilling til bystyret for ønsket om å verne flere områder med dyrket mark, blant annet Være.

«Aps plan over områder som skal vernes i grønn strek, står kun tre områder igjen: Byneset, Leinstrand og Bratsberg. Denne kvelden sikrer Ap flertall i saken sammen med Høyre. Forskjellen på mindretallets og flertallets forslag er på hele 10 000 dekar. Aps Rune Olsø har meldt forfall til møtet.»

Artikkelen ble også publisert på nett samme dag. På nett hadde den tittelen **«Ap-Olsøs skjulte tomteavtale»**, og samme vignett: **«Kampen om gulltomtene»**. Artikkelen hadde følgende tittel på Adresseavisens nettside: **«Ap-Olsø hadde en skjult tomteavtale»**.

Artikkelen var plusset, og når man klikket på forsidehenvisningen møtte man, hvis man ikke hadde abonnement, en lukket artikkelforside med tittelen: **«Ap-Olsøs skjulte tomteavtale»**. Ingressen var slik:

«Aps Rune Olsø inngikk i 2015 en personlig opsjonsavtale på Være om framtidig boligutbygging. På et politisk møte mellom samarbeidspartiene på Lian i år, argumenterte han sterkt imot vern av landbruksjord på denne siden av byen.»

Selve innholdet i artikkelen var så å si det samme som i papiravisen, men inneholdt også sitater fra Olsø som stod i en egen artikkel i papirutgaven (sammendrag nedenfor). Nettartikkelen hadde også et intervju med Geir Waage, som også stod i en egen artikkel i papirutgaven.

Artikkelen ble videre lagt ut på Facebook. Her hadde artikkelen en litt annen tittel: **«Ap-topp skjulte tomteavtale»**.

Teksten som stod til artikkelen, var lik som ovenfor:

«Aps Rune Olsø inngikk i 2015 en personlig opsjonsavtale på Være om framtidig boligutbygging. På et politisk møte mellom samarbeidspartiene på Lian i år, argumenterte han sterkt imot vern av landbruksjord på denne siden av byen.»

Det ble opplyst om i Facebook-innlegget at artikkelen lå bak betalingsmur.

Facebook-innlegget fikk flere leserkommentarer, blant annet:

«Lise Sørensen: Meget bra jobba Adresseavisen. Vi vil ikke at kameraderi og korrupsjon skal styre utviklingen i Trondheim kommune (...)»

«Knut Eriksmoen: (...) Saken som belyses viser en særs uheldig rolleblanding av en folkevalgt leder som åpenbart ikke skjønner sitt eget beste, dessverre nok et tilfelle.»

Hvis ikke dette får alvorlige konsekvenser for Olsø så viser det et AP som er handlingslammet og uten ryggrad.»

«Nils Johansen: Olsø er på mange måter personifiseringen av dobbeltmoralen som dessverre preger enkelte politiske miljøer (...))»

«Ola Eikli: Bli kvalm av dærrer kameraderiet gutteklubben grei (emoji: tommel ned) veldig bra av dokk i adressa å rette søkelyset på herre. Mafiatilstander snart..»

«John Helge Steensen: Pådriver under saksbehandling og inhabil ved avstemning? Dette lukter... (...))»

«Vidar Holm: En god luring denne Olsø. Navnet burde stått i synonymordboka sammen med kameraderi!»

«Robert Sæther: Korrupsjon på høyt plan. Blir kvalm av slike personer.»

«Sverre Moe: Så lenge røde Rita er leder i Trondheim går kameraderiet loven en høy gang. (...))»

«Berit Moe Nyberg: Er det mulig? Korrupsjon så det holder! (...))

«Guttorm Guttis Markussen: Noen må jo ring på døra hennes, me en påtent brunpose på trappa, 'ukjent innhold'»

«Berit Støwer Forseth: Korrupt (sint emoji)

«Grunde Birkeland Rian: Skammelig, misbruk av makt, og inhabilt. (...))»

«Bård (uleselig etternavn, sekr.anm.): Møkkamann (sint emoji))»

Adresseavisen publiserte i papiravisen **lørdag 19. november 2016** også en underartikkel som inneholdt intervjuer med politikere som reagerte på hovedartikkelen. Tittelen var «- Nå fremstår engasjementet i et nytt lys».

Over tittelen stod det:

«Aps samarbeidspartnere reagerer sterkt på Olsøs skjulte tomteavtale.»

Ingressen over brødteksten var slik:

«De Grønnes varaordfører Hilde Opoku er tydelig på at hun liker svært dårlig det som har skjedd i saken om grønn strek i Trondheim.»

Opoku uttalte videre i brødteksten:

«- Opsjonsavtalene har lenge ført til økt press for nedbygging av matjord, og de må avskaffes. Det er særlig problematisk når man er en del av den styrende makta, som legger rammebetingelsene for mulig utbygging på den ene siden og har personlige vinningsavtaler knyttet til et gitt utfall på den andre. Nå blir det sagt at alle formelle regler er fulgt, men vi har også plikt til å vurdere de etiske sidene av

rollene vi har. Det er i prosessene forut for den politiske behandlingen at politikken formes (...).»

Geirmund Lykke i KrF var også sitert. Adresseavisen skrev at Lykke ble «**overrasket da Adresseavisen informerer om at ikke bare Staur, men Olsø privat, innehar en del av (...) opsjonen.**» Lykke uttalte:

«- Det gjør saken enda mer alvorlig. Da tenker jeg særlig på det sterke engasjementet til Rune Olsø på Lian. Han var tydelig misfornøyd og irritert med opplegget for dagen og ga tydelig beskjed om det til varaordfører Hilde Opoku. Han engasjerte seg sterkt i viktigheten av å bygge byen østover. Nå framkommer jo dette i et annet lys. (...), sier Lykke.»

Nestemann til å uttale seg var Jon Gunnes i Venstre:

«- Jeg var ikke klar over at Olsø personlig har eierinteresser i dette området, og jeg liker ikke tanken. (...) Jeg håper dette ikke har hatt innflytelse på behandlingen av saken. I så fall er det veldig uheldig. Det er helt klart naturlig å stille et slikt spørsmål. Han deltok i debatten om den grønne streken på Lian, og det burde han ikke gjort så lenge han hadde personlige økonomiske interesser i området.»

Adresseavisen fulgte opp med spørsmålet «**Men Olsø opplyser at han har meldt seg inhabil i saken om grønn strek?**», og Gunnes svarte:

«- Men han har jo ikke opptrådt slik. Han er talsmann på Lian i et møte med samarbeidspartiene. Han har ikke opptrådt nøytralt i saken om grønn strek. (...)»

Lykke, Opoku og Gunnes var avbildet. Bildeteksten under Lykke stod slik:

«**KrF-topp Geirmund Lykke reagerer sterkt på Olsøs skjulte opsjonsavtale.**»

En nettversjon av artikkelen ble publisert samme dag. Artikkelen hadde så å si samme innhold, men litt ulik rekkefølge på kildenes sitater. I tillegg inneholdt nettversjonen sitater fra et intervju med Rune Olsø, som stod som egen artikkel i papirutgaven.

Under nettversjonen kom det for øvrig også flere leserkommentarer. Blant annet:

«**Jean Storkroken: Norge er et av landene hvor det er mest korrupsjon i offentlig sektor og i politikk iflg Eva Jolly. Ingen tør ta tak i problemet**»

«**Jean Storkroken: Dette er korrupsjon og forsøk på korrupsjon. Vedkommende må svartelistes**»

«**sylfeststrutle: Jeg finner det bekymringsverdig at beslutningstakere, i offentlige verv, meler sin egen kake, og påvirker andre beslutningstakere i en retning for noe som kan se ut som egen vinning. Det var på tide å melde seg inhabil i saken.**»

I papirutgaven **lørdag 19. november 2016** ble som nevnt en egen artikkel med sitater fra Rune Olsø publisert. Artikkelen kom helt til sist i deknningen og hadde tittelen: «- **Det var ensidig fokus på dyrkamark**»

En ingress som stod over tittelen, gikk slik:

«Rune Olsø sier han ble svært engasjert på Lian fordi det var for sterkt fokus på vern av dyrkamark.»

En annen ingress, som innledet brødteksten, hadde følgende tekst:

«I et intervju med Adresseavisen 13. september der flere utbyggingsaker i Trondheim var tema, bekreftet Rune Olsø at han og Staur har en opsjon på å kjøpe en tomt på Være, med sikte på boligbygging.»

Selve brødteksten ble innledet med et spørsmål om hvordan man kan være trygg på Olsøs forsikringer om at han ikke har engasjert seg i saker han selv har interesser i når han hadde «**et slikt engasjement på et politisk arrangement med samarbeidspartiene**». Rune Olsø svarte:

«- Jeg synes spørsmålet er mer enn tendensiøst basert på at Adresseavisen allerede vet at jeg tydelig har meldt fra om hvilke interesser min arbeidsgiver og jeg har, har meldt meg inhabil i behandlingen av de konkrete områdene i grønn strek, og rent faktisk ikke deltatt i behandlingen av dette området verken i partiet, i bystyret eller på Lian. På Lian var det en samling som skulle diskutere grønn strek, byutvikling og boligbygging generelt. Jeg var og er en sterk tilhenger av Aps politikk for mer boligbygging, slik at vanlige folk skal ha muligheten til å komme inn på boligmarkedet og ikke stenges ute. Men jeg har altså ikke diskutert konkrete områder hvor min arbeidsgiver eller jeg har interesser verken i møter med samarbeidsparti eller internt i Ap.»

Adresseavisen fulgte opp med spørsmålet «*Hvorfor ble du sint?*». Olsø svarte:

«- Jeg ble ikke sint, men i likhet med mange andre i Ap ble jeg svært engasjert fordi det ble et ensidig fokus på vern av dyrkamark og svært lite om behovet for nok boliger i Trondheim. De som kjenner meg vet at det ikke er uvanlig at jeg blir engasjert når vi snakker om kjernesakene jeg brenner for, arbeid til alle, trygt helsetilbud til alle, god utdanning for alle, nok boliger til alle. (...)»

Lenger ned i brødteksten kom følgende passasje:

«- Ga du Geir Waage beskjed om at de andre partiene burde bli informert om dine økonomiske interesser?

- Jeg ga Arbeiderpartiet beskjed om min arbeidsgivers og min interesse i Være, slik at det skulle være åpenhet og ryddighet om dette. Derfor deltok jeg ikke i behandlingen av dette, eller andre konkrete områder, men forlot alltid rommet når dette var oppe til behandling, slik Arbeiderpartiet har bekreftet. Jeg har heller ikke diskutert dette området med noen andre parti.»

Etter dette fulgte følgende spørsmål og svar:

«- Gunnes sier at du ikke har opptrådt i tråd med at du er inhabil,

tvert imot at du har gjort deg til talsmann for en sak?

- Det er åpenbart ikke riktig. Jeg har ikke diskutert vern av området Være verken med Gunnes eller med noen andre i hans parti. Jeg har ikke tatt opp dette i noen politisk sammenheng, har alltid varslet om dette og gått ut av møter der dette har blitt diskutert. Jeg har fulgt reglene til punkt og prikke, slik jeg forventer at også Gunnes gjør.»

Publisering 21. november

Mandag 21. november 2016 publiserte Adresseavisen en ny artikkel om samme sak i papiravisen. Tittelen var «- Alle fakta må på bordet», og over tittelen stod det:

«Styreleder Bjørnar Reitan i Bergstua velforening reagerer på Olsøs tomteavtale på Være: - Fakta må på bordet, og ting må fram i lyset, sier han.»

Ingressen over brødteksten gikk slik:

«Beboerne i Bergstua velforening er nærmeste naboer til jordene på Være østre, som ble holdt utenfor den grønne streken mot rådmannens anbefaling.»

Og videre stod det:

«De reagerer sterkt på at området de bor i, ikke fikk det varige, strenge vernet de trodde det skulle få da den grønne streken ble behandlet i bystyret i mars i år.»

Videre i brødteksten redegjorde styreleder i velforeningen, Bjørn Reitan, for hvorfor de er imot boligbygging på Være østre.

Lenger ned stilte Adresseavisen følgende spørsmål:

«- Olsø hadde en opsjonsavtale da han engasjerte seg mot den grønne streken på et politisk samarbeidsmøte. Hva tenker du om det?»

Reitan svarte:

«- Det er svært betenkelig. Jeg liker ikke at ting foregår på den måten. Fakta må på bordet, og ting må fram i lyset, slik at alle som er med og beslutter en sak, vet hvilke interessenter som står bak. I den grad dette påvirker beslutningene, så må jo slike ting fram, sier Reitan.»

Avslutningsvis i artikkelen ble Rune Olsø sitert. Han sa at han åpent varslet sitt eget parti om sine interesser i området høsten 2015 og at han har meldt seg inhabil i behandlingen av saken. Olsø uttalte videre:

«- (...) I tillegg var avtalen også såpass godt kjent at velforeningen på Være sendte en mail om avtalen til andre parti i god tid før behandlingen i bystyret, og jeg ga også Adresseavisen informasjon om dens eksistens allerede i første intervju med avisa sommeren 2016. Når det gjelder Adresseavisens spørsmål, bygger det på et feil premiss og bidrar til å skape et feilaktig bilde, for jeg har aldri engasjert meg imot grønn strek.»

Artikkelen ble også publisert på nett samme dag, med så å si samme innhold.

Nettartikkelen fikk leserkommentarer, blant annet:

«Geir Johansen: Kanskje politiet er rette instans for å etterforske korrupsjon?»

Adresseavisen publiserte samme dag en kronikk av Rune Olsø, der Olsø forsvarte seg mot avisens artikler og kritikken mot ham. Artikkelen hadde tittelen **«Adressa drukner fakta»**.

I ingressen stod det:

«Adresseavisen kjører en serie kritiske artikler om Arbeiderpartiet og meg. Bakgrunnen er enkel: Jeg er ikke heltidspolitiker, men driver med politikk på fritiden og har derfor en vanlig jobb.»

I brødteksten argumenterte Olsø for at det går an å være deltidspolitiker med en vanlig jobb på si. Det er bare viktig at man følger reglene når det oppstår interessekonflikter, uttrykte Olsø. Deretter opplyste han om hva han har gjort i de omtalte sakene:

«I eiendomssaker hvor min arbeidsgiver og jeg har interesser, som for Overvik, Kastbrekka og Være, har jeg fulgt disse reglene til punkt og prikke. At det finnes enkelte som ønsker å score egne politiske poeng ved å kritisere uansett, får så være. Det forandrer ikke fakta.»

Han argumenterte videre for at Adresseavisen har skapt et uriktig inntrykk av ham. Deretter skrev han om hvordan han har håndtert de omtalte sakene, og om faktaopplysninger som han **«Adresseavisen ikke er så opptatt av»**. Han skrev blant annet:

«I Overvik-saken har jeg meldt meg inhabil og ikke deltatt i behandlingen av saken, verken i komite eller bystyre, fordi min arbeidsgiver eier en andel av området. (...)
(...) Jeg har vært helt åpen på mine interesser [på Være], og herunder varslet om disse internt i mitt parti. Jeg fortalte også Adresseavisen om dette allerede i sommer. (...)
Være er aldri søkt omregulert, og en endring av reguleringsstatus for opsjons-området har dermed heller ikke vært til politisk behandling (...)»

Under nettversjonen av kronikken kom det flere leserkommentarer. Blant annet denne:

«Anders: Korrupsjon antar mange former, Olsø. Du vet, som alle oss andre, at det er veldig mange måter å påvirke en beslutning. (...)»

Publisering 22. november

En ny oppfølgerartikkel ble publisert i papiirutgaven 22. november 2016. Tittelen var: **«Marit Anrstad: 'Alt tyder på at Olsø har sittet over skuldra til Waage og påvirket prosessen'»**.

Ingressen over tittelen stod slik:

«Marit Arnstad (Sp) ber kontrollkomiteen i Trondheim gå inn i tomtesakene. SVs Lars Haltbrekken forlanger at Olsø legger fram opsjonsavtalen.»

Både Marit Arnstad og Rune Olsø var avbildet. I bildeteksten under Rune Olsø stod det:

«Rune Olsø sier han har informert Ap gruppestyre og at han har meldt seg inhabil når sakene har vært til behandling i kommunen.»

Adresseavisen opplyste i ingressen som innledet brødteksten, at **«Waage avviser at Olsø har hengt over skuldra hans»**. Det ble også opplyst at man kunne lese både Waages og Olsøs kommentarer til saken lenger ned i artikkelen.

Deretter ble Arnstad sitert:

**«- Det er helt uholdbart at denne type opsjoner er hemmelige. Dette er jo noe Rune Olsøs kolleger ikke har ant noe om. Jeg reagerer også på at Rune Olsø framstiller seg som en stakkars fritidspolitiker. Det er mulig han ikke er heltidspolitiker lenger, men Rune Olsø kjenner alle irrganger i Trondheim rådhus, sier Sps parlamentariske leder, stortingsrepresentant fra Nord-Trøndelag, Marit Arnstad.
(...)
- At det formelt sett er gjort riktig, hjelper lite når alt tyder på at Rune Olsø har sittet over skuldra til Geir Waage og påvirket prosessen.»**

Lenger ned ble Haltbrekken sitert. Han ba Olsø om å legge frem opsjonsavtalen på Være:

«- Det burde vært gjort for lenge siden, men nå må Rune Olsø i hvert fall gjøre det. Det har uten tvil vært uryddighet i denne saken. Det kan godt være at det formelle er i orden, men det hjelper ikke når vi ser den type uryddig opptreden. Man kan ikke lovregulere seg fram til ryddighet. Stortinget har et regelverk der en slik avtale måtte ha blitt oppgitt. Trondheim kan bare kopiere det regelverket.»

Olsø kom til orde etter dette. Han skrev følgende i en epost til Adresseavisen:

«Mye kan tyde på at stortingsvalgkampen er i gang, så det kan være greit å minne om de faktiske dokumenterte fakta: Jeg informerte Arbeiderpartiets gruppestyret om mine interesser allerede høsten 2015, for over ett år siden. Når sakene har vært til behandling i kommunen, har jeg meldt meg inhabil av samme grunn. Jeg har også alltid gått ut av rommet når sakene har blitt behandlet internt i partiet. Jeg har altså fulgt reglene til punkt og prikke (...))»

Han skrev også:

«Jeg må også si at jeg reagerer på at Arnstad omtaler de av oss som driver med politikk på fritiden, som 'stakkars fritidspolitikere'. De fleste av oss har et sterkt engasjement for trygg eldreomsorg, gode skoler og arbeid til alle, og vi har dette engasjementet selv om vi ikke har en godt betalt politisk jobb slik Arnstad har. Det er ingenting 'stakkars' med å ha en vanlig jobb og et sterkt politisk engasjement på fritiden, heller tvert imot.»

Til slutt ble Geir Waage sitert.

Artikkelen ble publisert på nett med så å si samme innhold dagen før, altså **21. november**. Nettversjonen fikk følgende leserkommentar:

«Geir Johansen: Waage og olsø hevder alle andre har misforstått, men det lukter ille av denne saken. Det er mulig å drive på slik pga kameraderiet i trondheim ap. Det er ikke lenge siden olsø fikk en toppjobb i oslo av giske. Kameratutnevnelsen ble slått opp i riksmidia. Nå er det kameratvedtak i bystyret slik at de kan berike seg. Men, er dette korrupsjon? (...)Vi blir mistenksomme. I andre land ville det blitt korrupsjonsetterforskning. (...)»

Publisering 23. november

Onsdag 23. november 2016 publisert Adresseavisen enda en oppfølgerartikkel i papiravisen. Artikkelen hadde tittelen «- **Rammer hele det politiske miljøet**». Ingressen over tittelen var slik:

«Høyre og Frp reagerer på Ap-Olsøs skjulte tomteavtale. – Det er skapt en uryddighet her, og det rammer hele det politiske miljøet, sier Høyres Ingrid Skjøtskift.»

Ingressen som innledet brødteksten, gikk slik:

«Lørdag omtale Adresseavisen at Ap-topp og Staur-partner Rune Olsø har inngått en opsjonsavtale om framtidig boligbygging på Være i Trondheim.»

Brødteksten fulgte:

«Dette var en avtale samarbeidspartiene til Ap ikke var kjent med da de skulle forhandle om den grønne streken tidligere i år. (...)

Heller ikke Høyre og Frp kjente til Ap-toppens tomteavtale. Ifølge Høyres kommunalråd Ingrid Skjøtskift endte de opp med en mindre omfattende grønn strek enn det Høyre var innstilt på i utgangspunktet.

- Vi i Høyre visste ingenting om tomteavtalen Adresseavisen fortalte om lørdag, og den kaster et nytt lys over hele prosessen med grønn strek. Det er uheldig at det ikke er kjent at en så sentral Ap-politiker, som har tette bånd til gruppeleder Waage, har en personlig økonomisk interesse i ett av områdene i saken om den grønne streken. (...)

Rune Olsø ble sitert lenger ut i brødteksten. Han uttalte blant annet:

«Det kan høres ut som om Skjøtskift mener at det har betydning for Høyres standpunkt at en politisk motstander har eierinteresser i et område. Det ville i så fall vært et grovt brudd på det grunnleggende rettsprinsippet om likebehandling som krever at man skal ta stilling til en sak uavhengig av hvem som eier et område. (...)

Alle regler for inhabilitet ble fulgt. Jeg merker meg også at to av Høyre bystyrerepresentanter var i samme situasjon som meg, og meldte seg inhabile. Jeg forstår det slik at de ikke varslet Arbeiderpartiet om sin inhabilitet i forkant av forhandlingene.»

I artikkelen var det en faktaboks med tittelen «**Kampen om gulltomtene**». I faktaboksen stod blant annet følgende passasje:

«Ap-topp Rune Olsø inngikk i 2015 en personlig opsjonsavtale på Være om framtidig boligutbygging. På et politisk møte mellom samarbeidspartiene på Lian i år argumenterte han ifølge disse sterkt imot vern av landbruksjord på denne siden av byen.»

En nettversjon av saken ble publisert dagen før, **tirsdag 22. november 2016**. Artikkelen fikk flere leserkommentarer, blant annet:

«Gudrun Gremnes: Korrupsjon?»

«Arne Bakken: Er det virkelig lov til å dra fordel av opsjoner når man har profesjonell kontakt med politikere som avgjør om opsjonen har verdi og påvirker de samme politikerne gjennom sin politiske aktivitet? Dette bli jo det samme som innsidehandel!!»

«Geir Johansen: Det rammer hele det politiske miljøet med rette. Hele systemet bygger på kameraderi. De gir hverandre posisjoner. Håpløst for nye koster å komme inn; derfor er de politiske partiene blitt lukkede sekter der makt fordeles mellom de få. Det er ødeleggende for demokratiet.»

Publisering 24. november

Torsdag 24. november 2016 publiserte Adresseavisen en lederartikkel med tittelen «**Skjulte opsjoner undergraver demokratiet**».

I brødteksten stod det:

«Det hjelper ikke så mye med gjentatte forsikringer om at man ønsker å bidra til flere billige boliger eller at Rune Olsø alltid har holdt seg unna formelle behandlinger. Ingen med kunnskap om det politiske liv i Trondheim, er i tvil om Olsøs innflytelse.»

Videre skrev avisen at Rune Olsø har en personlig opsjonsavtale om boligbygging på Være, og at han «**sist vinter agiterte sterkt for at dette området ikke måtte bli omfattet av vern gjennom 'grønn strek'**».

Lederen ble også publisert på nett. Under nettversjonen kom det leserkommentarer, blant annet:

«Jean Storkroken: Dette viser hvor korrump lokale politikere er. (...)»

Publisering 25. november

Fredag 25. november 2016 publiserte Adresseavisen enda en oppfølger artikkel i papiravisen. Tittelen var «**Ber Olsø legge frem alle avtaler**». Ingressen over tittelen gikk slik:

«Kontrollkomiteleder Rolf Jarle Brøske (H) mener Ap-topp Rune Olsø må legge fram hvilke avtaler han og selskapet Staur har, som kan knyttes opp mot Trondheim kommune.»

I ingressen som innledet brødteksten, stod det:

«Adresseavisen har tidligere omtalt Olsøs skjulte tomteavtale om framtidig boligbygging på Være.»

I brødteksten skrev avisen innledningsvis at Brøske ville be kontrollkomiteen i Trondheim bystyre å finne ut om alle reglene er fulgt når det gjelder saksgangen rundt «grønn strek». Han ba også Rune Olsø om å legge frem alle avtaler han har som **«kan knyttes opp mot Trondheim kommunes forvaltning»**. Brøske utdypet videre i artikkelen sitt syn på Rune Olsøs rolle som eiendomsutvikler og politiker. Han sa blant annet:

«- Denne saken har ikke noe med yrkesforbud å gjøre, men habilitetsmessige problemstillinger i kjølvannet av at en ledende kommunepolitiker har valgt å satse på forretning som direkte berører kommunens sentrale myndighetsområder. (...)»

Rune Olsø svarte på kritikken fra Brøske. Det stod blant annet:

«Ap-leder Rune Olsø sier han meldte om sin inhabilitet til Ap høsten 2015.
- Jeg deltok derfor ikke i behandlingen av saken i partiet, og forlot alltid rommet når saken ble diskutert. Da saken ble behandlet i bystyret var jeg på jobbreise i utlandet og meldte forfall til møtet. Jeg deltok altså ikke i behandlingen av saken verken i partiet eller i bystyret, skriver Olsø i en epost.
 (...)
 - (...) Dersom Brøske ønsker å gå lengre, og forandre reglene for offentliggjøring av arbeidsgivers interesser, er det opp til bystyret. Dersom reglene endres slik at for eksempel Brøske som direktør i Sparebank 1 Midt-Norge må offentliggjøre innholdet i alle bankens avtaler, kundeforhold og prosjekter som på en eller annen måte kan knyttes opp mot forvaltningen av Trondheim kommune, må selvsagt alle andre bystyremedlemmer gjøre det samme.»

Artikkelen ble publisert samme dag på nett, med så å si samme innhold.

Publisering 2. desember

Fredag 2. desember 2016 publiserte Adresseavisen en ny artikkel i papiravisen. Den hadde tittelen «**Foreslår å forby opsjonsavtaler på matjord**», og i ingressen over tittelen stod det:

«Stortingsflertallet er positiv til et forbud mot opsjoner på landbruksjord. Landbruksdirektoratet antar at det fins svært mange hemmelige avtaler rundt de store byene.»

Artikkelen var illustrert med et bilde av Være. I bildeteksten stod det:

«I dette området, nesten på grensen til Malvik, er det at Rune Olsø har en opsjon hos landeier Kjetil Wæhre.»

Ingressen over brødteksten var slik:

«Landbruksdirektoratet foreslår å forby opsjonsavtaler på matjord.»

Brødteksten fulgte slik:

«Et slikt forbud ville rammet blant annet opsjonsavtaler som den Rune Olsø og Staur har inngått med grunneier Kjetil Wæhre på Være.»

Lenger ned stilte Adresseavisen følgende spørsmål til Knut Storberget (Ap), i Stortingets næringskomité:

«- Har du noen synspunkter på at nettopp Aps fylkesleder i Sør-Trøndelag, Rune Olsø, har inngått en slik opsjonsavtale på matjord?»

Storberget svarte:

«- At politikere har næringsinteresser er uproblematisk så lenge habilitetsbestemmelsene følges.»

Videre fulgte følgende spørsmål og svar:

**«- Synes du det er problematisk at slike opsjonsavtaler er skjulte?
- Opsjonsavtaler har man som regel ikke innsyn i, her skiller ikke landbruket seg fra det øvrige forretningslivet, det tror jeg ikke er så mye å gjøre med, svarer Storberget.»**

Artikkelen var illustrert med et bilde av området på Være der Rune Olsø har en opsjonsavtale. I bildeteksten stod det:

«Opsjon: I dette området, nesten på grensa til Malvik, er det at Rune Olsø og Staur har en opsjon hos landeier Kjetil Wæhre.»

Artikkelen hadde også en faktaboks om hva opsjonsavtaler på kjøp av landbruksjord er for noe. Siste punkt i faktaboksen handlet om Rune Olsø:

«* Adresseavisen skrev i forrige uke at Rune Olsø privat og hans arbeidsgiver Staur har inngått en opsjonsavtale på attraktive Være.»

Artikkelen ble også publisert på nett samme dag, med så å si samme innhold.

Publisering 3. desember

Dagen etter, lørdag 3. desember 2016, ble en ny artikkel publisert i papirutgaven. Tittelen var «- Ekstremport å få gjort om matjord». I ingressen over tittelen stod det:

«Øyvind Christensen i Nhp Eiendom sier det er svært krevende for en utbygger, både menneskelig og pengemessig, å lykkes i å få omregulert landbruksjord til bolig eller næringsformål.»

I brødteksten fortalte Christensen om sitt syn på lobbyvirksomhet rundt omregulering av eiendommer generelt, og KrF-politiker Geirmund Lykke uttalte seg om et forslag fra Landbruksdirektoratet om å forby opsjonsavtaler for kjøp av matjord.

I artikkelen var det en faktaboks opsjoner på matjord, og første punkt handlet om Rune Olsø:

«* Ap-topp Rune Olsø og hans arbeidsgiver Staur har inngått en opsjonsavtale på attraktive Være.»

Artikkelen ble også publisert på nett, med så å si samme innhold. Der fikk den følgende leserkommentar:

«Interessert: Er dette en form for korrupsjon? Frister bonden med større utbytte enn ved landbruk, ved å omregulere jorda. Korrupsjon i følge Wikipedia "Korrupsjon skjer når en person i en betrodd stilling eller verv, privat eller offentlig, setter ansvaret og forpliktelsene som er knyttet til stillingen eller vervet til side og misbruker makten som ligger i stillingen eller vervet, og ved dette oppnår enten en privat fordel eller belønning, eller urettmessig tilstreber en fordel til egen organisasjon eller firma. Dette er definisjonen på korrupsjon fastsatt av Næringslivets Hovedorganisasjon i Norge." Burde kanskje prøves for retten.»

KLAGEN:

Klager er Rune Olsø.

Han mener at Adresseavisen har brutt god presseskikk på flere punkter i Vær Varsom-plakaten:

- 2.2, om uavhengighet og interessekonflikter
- 3.2 om kildebredde og opplysningskontroll
- 4.1 om saklighet og omtanke
- 4.2 om skillet mellom kommentarer og faktiske opplysninger
- 4.4 om dekning for titler, ingresser etc.
- 4.14 om samtidig imøtegåelse
- 4.17 om redigering av kommentarfelt

Klager mener at Adresseavisens artikkelserie har etterlatt et sterkt inntrykk av at han er involvert i korrupsjon, uten at dette er dokumentert.

Omfanget av Adresseavisens dekning av har vært stor, påpeker klager. I perioden 2. november til 2. desember har hans navn vært nevnt 228 ganger i Adresseavisens papirutgave, opplyser han. «Det etterlates liten tvil om hvem som er den store skurken», skriver klager, og videre:

«Det store antall reportasjer og redaksjonelle kommentarartikler der beskyldningene og korrupsjonsinsinuasjonene gjentas, blir en form for bekreftelse på at jeg er korrupt. Det blir i

praksis en forhåndsdom og et lite tilslørt karakterdrap. Dette til tross for at jeg har fulgt alle habilitetsregler i disse sakene.»

Slik klager ser det, har Adresseavisen hele tiden hatt en agenda om å avsløre at klager har misbrukt sin politiske innflytelse til egen vinning som eiendomsutvikler. Klager sammenligner Adresseavisens dekning med Tore Tønne-saken og stiller følgende spørsmål:

«Er det rimelig at en enkeltperson som ikke har begått ulovligheter, men fulgt reglene på samme måte som andre bystyrerepresentanter, skal måtte tåle et så voldsomt angrep over så lang tid fra en enkelt avis?»

Klager påpeker at Adresseavisens artikler har fått mange leserkommentarer som bruker ordet «korrupsjon» eller på andre måter antyder at korruperte handlinger. Dette viser at Adresseavisen har skapt et inntrykk av at han er korrupt, mener klager, som siterer flere av kommentarene, blant annet:

- «Geir Waage må skjønner at han er blitt brukt og bearbeidet av sin 'gode kompis'[Rune Olsø]»
- «Hvorfor er det ingen som etterforsker for mulig korrupsjon i denne saken?»
- «Korrupsjon på høyt plan.»
- «Dette er korrupsjon og forsøk på korrupsjon. Vedkommende må svartelistes»

Slik klager ser det, bryter leserkommentarene med god presseskikk, jf. punkt 4.17 i Vær Varsom-plakaten. Klager mener at flere av kommentarene er «mobbing og sjikane», og han påpeker at de har fått ligge ute i over to måneder.

Klager har lagt ved kommentarer han mener bryter med god presseskikk i vedlegg 32. Et stort flertall av disse bryter med VPP punkt 4.1, om saklighet og omtanke, mener han. I tillegg til kommentarene om korrupsjon, viser han særlig til følgende utsagn:

«Noen må jo ring på døra hennes, me en påtent brunpose på trappa, 'ukjent innhold'»

Klager mener flere av kommentarene også inneholder faktiske beskyldninger som utløser retten til samtidig imøtegåelse, jf. punkt 4.14. Han trekker frem blant annet følgende eksempler:

- «Pådriver under saksbehandling og inhabil ved avstemning?»
- «At Olsø i det hele tatt har vært i lupen og fått informasjon tilsendt er forferdelig da det påvirker hans arbeidsgiver og deres verdier. Hvis han i tillegg har kjøpt/solgt aksjer innen noen av de berørte selskapene i denne perioden, så vil det være insidehandel.»

Videre er klager opptatt av at en av titlene i Adresseavisens artikler, er uriktig: «Olsø hadde skjult tomteavtale». Tittelen forekommer i ulike varianter på ulike plattformer. Påstanden stemmer ikke, ifølge klager, og han reagerer på at den gjentas i flere artikler. Klager trekker spesielt frem følgende formulering, som Adresseavisen brukte i en tittel på Facebook: «Ap-topp skjulte tomteavtale». Klager skriver:

«Det er beviselig ikke sant at jeg har 'skjult' denne tomteavtalens eksistens. Som det framgår av min e-post til Lajla Ellingsen 6. november 2016 (vedlegg 37), orienterte jeg allerede høsten 2015 Aps gruppestyre om avtalen. Adresseavisen visste derfor 19. november at overskriften gikk lenger enn det var dekning for når den konstaterte at jeg aktivt skjulte ('Ap-topp skjulte') tomteavtalens eksistens. En e-post fra styreleder i velforeningen på Være 12. januar 2016 til en rekke politikere (vedlegg 35), viser også at avtalen var kjent for en større krets, og ikke ble holdt skjult.»

Klager siterer fra eposten som velforeningen sendte til flere politikere, i eposten står det at Staur Eiendom «har en intensjonsavtale (...) om bygging på Være Østre». Videre stod det i eposten: «Vi håper det ikke er sånn at Byutviklingskomiteen, Bygningsrådet og/eller Bystyret velger å se bort fra Rådmannens innstilling, ofre verdifullt jordbruksareal til fordel for boliger det ikke er behov for – kun for at AP-politiker Rune Olsø, som er Partner i Staur, skal kunne gjøre gode forretninger.»

Klager skriver også at det var han selv som opplyste Adresseavisen om tomteavtalen.

Ifølge klager bryter formuleringen om skjult tomteavtale med både VVP punkt 4.4, om å ha dekning for titler etc., punkt 4.1, om saklighet og omtanke, og punkt 3.2, om opplysningskontroll og kildebredde.

Slik klager ser det, har han heller ikke fått imøtegå påstanden hverken om at avtalen *var skjult* eller at han *skjulte* avtalen. Han opplyser at Adresseavisen spurte ham om han hadde informert Ap om «alle interesser» han har enten personlig eller jobber med som eiendomsutvikler. Ingen andre spørsmål berørte imidlertid påstanden om at han aktivt hadde skjult tomteavtalen på Være, skriver klager:

«Fordi Adresseavisens journalister aldri direkte konfronterte meg med påstanden om at jeg hadde holdt tomteavtalen skjult, og fordi avisen hadde fått informasjon om at avtalen var kjent blant mange både innenfor og utenfor Ap, skjønte jeg ikke at påstanden 'skjult tomteavtale/skjulte tomteavtale' skulle bli framsatt, og bli så til de grader sentral i avisens dekning. Journalistene skulle stilt direkte spørsmål om jeg hadde skjult tomteavtalen, slik at jeg fikk muligheten til klart og tydelig å imøtegå dette.»

Klager skriver videre at sitatene hans som berørte avtalen på Være, ikke ble tatt med i enkelte av artiklene som inneholdt påstanden om skjult tomteavtale.

Klager viser til artikkelen 25. november med tittelen «Ber Olsø legge fram alle avtaler». Også dette utgjør brudd på punkt 4.14, om samtidig imøtegåelse, mener klager:

«Når Adresseavisen 25. november gjentok påstanden om 'Olsøs skjulte tomteavtale', skulle avisen tatt med mine tidligere avgitte uttalelser som imøtegikk påstanden. (...) På nettstedet PFU.no finner vi en rekke eksempler som viser at PFU har vært tydelig på at medier som gjentar påstander i nye publiseringer, ikke kan utelate tidligere avgitt imøtegåelse (...)»

Videre hevder klager at et annet utsagn i artikkelen fra 19. november er uriktig. Adresseavisen skrev at startskuddet for forhandlingene om grønn strek var på det politiske møtet på Lian mellom Ap og samarbeidspartiene 7. januar 2016. Klager skriver:

«Hadde dette vært riktig, ville avisen tilsynelatende hatt dekning for påstanden om at jeg 'skjulte tomteavtalen' på Være. Men det er definitivt ikke riktig at det foregikk forhandlinger mellom partiene om grønn strek på Lian.»

Ifølge klager var målet med møtet at «bystyrerepresentantene fra de syv samarbeidspartiene skulle komme sammen, få informasjon og lære om flere ulike politiske tema som vil bli viktige i årene som kommer». Han mener at selve forhandlingene mellom partiene startet senere.

«Adresseavisen skapte her et inntrykk av at jeg *deltok i konkrete forhandlinger om vernestatus for Være* uten å opplyse om Staur's og min økonomiske interesse. Det feilaktige inntrykket som ble skapt av at forhandlingene om grønn strek startet på Lian, er derfor svært alvorlig.»

I tillegg mener klager at det var feil at han på møtet «agiterte sterkt» for at Være ikke måtte bli omfattet av grønn strek, noe han påpeker at Adresseavisen skrev i en lederartikkel 24. november.

Klager forklarer at han tok ordet under møtet for å si at også hensynet til boligutvikling må veies opp mot jordvern og behovet for næringsarealer. Klager beskriver innlegget sitt slik:

«Jeg hadde ikke ordet i mer enn ett minutt, og sa kun at jeg stod bak samarbeidserklæringen som slår fast at 'Sentrum-venstre-partiene skal legge til rette for bygging av minst 1750 nye boliger per år', at man må se behovet for boliger i et langsiktig perspektiv, og at boligbehovet for de neste 30-60 årene derfor burde bli kartlagt. Jeg la kort til at så lenge et bredt flertall i bystyret står fast på vern av Bymarka, vil byen måtte fortsette å vokse langs E6 slik den har gjort de siste 30 årene, både sørover og østover. Jeg argumenterte *ikke* mot vern av enkeltområder som Være. Men jeg argumenterte altså for at byen må fortsette å vokse *både* sør og øst for byen.»

Han opplyser at han før publisering avviste overfor Adresseavisens journalister at han var sint under innlegget. «Jeg ble ikke sint, men i likhet med mange andre i Ap ble jeg svært engasjert», skrev han i en epost til journalistene.

Videre vektlegger klager at han ikke ble konfrontert med at han angivelig «agiterte sterkt» for at Være ikke skulle vernes av grønn strek. Klager påpeker videre at lederartikkelen der denne påstanden stod, ikke inneholdt hans opprinnelige svar om Være. I en epost til Adresseavisens journalister, hadde klager skrevet at han ikke argumenterte for Være spesielt, heller ikke bygging østover over spesielt, men at han tok til orde for generelt behov for boligbygging både østover og sørover. Dette gjør at påstanden er usann, ifølge klager.

Slik klager ser det, var han ikke inhabil på Lian-møtet: «Man er inhabil når enkeltområder hvor man selv har interesser diskuteres og behandles politisk, men ikke når overordnede planer er tema.»

Klager mener at Adresseavisens fremstilling av tomteavtalen på Være, og formuleringen om at den var «skjult», og at han «skjulte» den, skapte et inntrykk av at han «hadde skjult tomteavtalen i *alle* politiske fora, og at avtalens eksistens ble hemmeligholdt *for alle*».

Klager reagerer også på hvordan Adresseavisen har beskrevet hans forhold til investor Ketil Fjerdingen, og den såkalte Entra-saken fra 2012. I artikkelen «Slik lyktes de mektige aktørene på Overvik» 2. november 2016 skrev avisen:

«Olsø satt som en del av toppledelsen i Entra i mange år. Men da hans nære allierte i styret 'kuppet' han inn som toppsjef, mot styreleder og nestleders vilje, gikk det galt. Det endte med at Olsø måtte gå. Helt sentralt i Olsø-operasjonen den gangen var nettopp Ketil Fjerdingen. Han var da styremedlem i Entra, utnevnt av en annen god Olsø-venn, Trond Giske. Østhus, Fjerdingen og Olsø går langt tilbake: De tre var på hyttetur i Fjerdingens eksklusive hytte på Oppdal i 2004. Fjerdingen var gjest i Olsøs 30-årsdag, og flere år senere skulle altså Fjerdingen spille en nøkkelrolle i Entra-saken.»

Klager mener at dette utløser rett til samtidig imøtegåelse, jf. punkt 4.14. «(...) jeg ble aldri konfrontert med påstandene om at jeg ble 'kuppet' inn som toppsjef, eller at det skjedde en 'Olsø-operasjon'», skriver han.

Klager påpeker at Fjerdingen ikke ble vurdert som inhabil i Entra-saken. Han viser til PFU-sak 076/13 der NRK ble felt, samt NRKs beklagelse til Fjerdingen for å ha konstatert at Fjerdingen var inhabil. «Til tross for PFU-dommen mot NRK og beklagelsen NRK ga, bruker Adresseavisen i 2016 altså den såkalte Entra-saken som 'bevis' for at Ketil Fjerdingen og jeg er 'nære allierte' og har 'nære relasjoner'», skriver klager.

Videre mener klager at Adresseavisen burde gitt ham samtidig imøtegåelse i artikkelen fra 3. november 2016 der ordfører Rita Ottervik ble intervjuet. Klager skriver: «Når avisen konstaterer at jeg har 'gode relasjoner' til Fjerdingen, og reiser spørsmål om 'de nære relasjonene har påvirket prosessen', blir dette i artikkelens kontekst en skadelig påstand av faktisk art som må gi meg rett til samtidig imøtegåelse etter Vær Varsom Plakaten punkt 4.14.»

Artikkelen inneholdt en faksimile av avissiden fra dagen før, der klager imøtegår påstander mot ham, men klager mener at denne faksimilen ikke kan gjelde som hans samtidige imøtegåelse i den nye artikkelen. Tvert imot mener han at den gjør saken verre, fordi tittelen i faksimilen gir inntrykk av at han har meldt seg inhabil på grunn av angivelige «nære relasjoner» til Fjerdingen.

Klager understreker at han aldri har hatt nære relasjoner til Fjerdingen: «Sannheten er at jeg har ikke bedre eller nærere relasjoner til Fjerdingen enn til et stort antall andre næringslivsfolk i Trondheim. Vi har aldri hatt noe annet enn et profesjonelt forhold.»

Han skriver videre:

«Adresseavisen skrev 2. november at Fjerdingen var gjest på min 30-årsdag, men glemmer å nevne at dette var for 12 år siden, og at den ble feiret på et offentlig utested i Trondheim, der Fjerdingen bare var en av mange næringslivsaktører som var til stede. Dette opplyste jeg Adresseavisen om i e-post forut for publisering i november (vedlegg 36). Og at jeg i 2004 havnet på Fjerdingens hytte i Oppdal sammen med mange andre, var en tilfeldighet, noe som ble dokumentert i forbindelse med Entra-saken i 2012/2013.»

En annen anførsel fra klager, er at hans samtidig imøtegåelse i artikkelen om «skjult tomteavtale» ikke er reell når artikkelen legges ut på Facebook samtidig som den er bak betalingsmur:

«Betalende abonnenter kan klikke på lenken i oppslaget, og vil da ha mulighet til å se uttalelser som indirekte viser at jeg *ikke* har holdt avtalen skjult (...) Andre lesere ble stanset av betalingsmuren.»

Slik klager ser det, har Adresseavisen fratatt ham muligheten til å forsvare seg mot påstanden om at han skjulte tomteavtale «ovenfor den betydelige lesergruppen på Facebook som ikke er Adresseavisen.no-abonnenter».

Dette gjelder også for artiklene som ble lagt ut på Adresseavisens egen forside, ifølge klager.

På samme måte mener han det er et problem som rammer artikler som dukker opp i Google-søk: «Google-brukere som føres til de tre Adresseavisen.no-sidene i vedlegg 44 – 46, vil se beskyldningene og påstandene i sitatene over (og i ingressene), men ikke-abonnenter får ikke mulighet til å lese min samtidige imøtegåelse.»

Etter klagers mening, har Adresseavisen drevet «kampanjejournalistikk» mot ham. Han begrunner dette med at avisen ikke har satt søkelyset på andre bystyremedlemmer som har vært inhabile. «I Trondheim har det i tidsperioden avisen skriver om (2013-2016), sittet en rekke mektige eiendomsaktører i bystyret samtidig som områder hvor de har interesser, er blitt behandlet», skriver klager og lister på fire eksempler fra Høyre.

Klager begrunner påstanden også med at Adresseavisen publiserte en epost på forsiden 4. november 2016, der deler av innholdet i eposten ble sladdet av avisen. Klager skriver:

«Waage ga e-posten til Adresseavisen for å vise at saken var håndtert ryddig og skikkelig, og helt i tråd med reglene. Avisen slår så opp et delvis mørklagt bilde av mailen tatt på skrå, der en del er sladdet, over hele forsiden. Disse dramaturgiske grepene skaper inntrykk av at avisen har avdekket noe som ikke tåler dagens lys, og som mistenkeliggjør meg på en urimelig måte.»

Klager opplyser at den sladdede setningen, var slik:

«Det er mulig Rita allerede har fått gjort en slik vurdering som følge av sitt vennskap med Aase som kan gi presedens?»

Klager skriver: «Man skulle tro at det da var interessant å ha med en opplysning om at også flere andre politikere kan ha vennskap som kan utløse habilitetsbestemmelsene. Men i stedet sladdes altså opplysningen som viser at det ikke bare er Olsø som kan være inhabil i eiendomssaker.» Han påpeker også at hans egen epostadresse ikke ble sladdet, noe som resulterte i at han mottok «grovt trakasserende eposter».

I tillegg mener klager at Adresseavisens påstand om at han «engasjerte seg mot den grønne streken på et politisk samarbeidsmøte», er et bevis på at avisen har drevet kampanjejournalistikk. Ifølge klager har han aldri vært imot grønn strek, og hans svar til avisen om dette, ble ikke tatt med i artikkelen, skriver han.

Videre mener klager at følgende er tegn på kampanjejournalistikk:

- Adresseavisen publiserte ikke i artikkelen fra 2. desember at klager mener å ha fulgt alle habilitetsregler.

- Adresseavisen skrev at klager «bekreftet» å ha en opsjonsavtale på Være, noe klager mener skaper et inntrykk av at avisen avdekket dette når han i realiteten var helt åpen om saken overfor journalistene.
- Høyres Rolf Jarle Brøske ble ikke spurt om hvilke avtaler og økonomiske interesser han selv har da han fikk angripe klager over en dobbeltside 25. november 2016. Klager stiller spørsmål ved at Brøske som juryformann for prisen «Årets ledertalent i Trondheimsregionen» kåret daværende Adresseavisen-redaktør Tor Olav Mørseth som vinneren. Klager viser til at punkt 2.2 i Vær Varsom-plakaten sier at redaktører skal verne om sin uavhengighet og unngå bindinger som skape interessekonflikter.
- Klager mener Adresseavisen startet et hardkjør mot ham tre uker etter at avisen hadde fått kritikk for ikke å ettergå Arbeiderpartiets makt i Trondheim i frykt for å bli kalt høyreavis.

FORSØK PÅ MINNELIG LØSNING:

Partene har vært i kontakt med sikte på å løse saken i minnelighet, uten at dette har ført fram.

TILSVARSRUNDEN:

Adresseavisen skriver innledningsvis om bakgrunnen for at de valgte å granske Rune Olsøs eiendomsvirksomhet:

«Omregulering av grøntareal til boligformål er ett av områdene hvor lokale politikere har størst innflytelse. Det er også et område hvor mulighetene for store gevinster er betydelige. I tillegg har arealplanlegging stor innvirkning på befolkningens levemiljø. Kombinasjonen gjør dette til et vesentlig område å dekke for journalistikken.»

Videre skriver avisen at den har forståelse for at klager opplever dekningen som omfattende, men at den «vurderer hans samfunnsrolle som så viktig at leserne har et berettiget informasjonskrav». Adresseavisen understreker klagers betydelige maktposisjon og offentlige rolle i Trondheim gjennom en årrekke.

Avisen understreker også at den aldri har skrevet at klager har brutt lover eller regler. Slik Adresseavisen ser det, har dekningen vært nøktern og faktabasert. Adresseavisen skriver at flere formuleringer som klager reagerer på – blant annet «Det fremstår som en gåte ...» og «Hele saken er et mysterium ...» – er meninger basert på faktiske forhold i saken. Klagen preges av mangelfull grensdragning mellom lederartikler, kommentarartikler, nyhetsoppslag, leserkommentarer og upublisert materiale, mener Adresseavisen.

Avisen opplyser videre at det er gjort grundige vurderinger av presentasjonen i dekningen – og at det er vist omtanke: «Vi viser i den forbindelse til førstesidene (vedlegg 3) der vi har vært svært forsiktige med bildebruk. Klagers navn er heller ikke brukt i en eneste tittel på førstesiden.»

Adresseavisen avviser også at den har skapt et inntrykk av at klager er skyldig i korrupsjon. En slik påstand «innebærer en grov undervurdering av den alminnelige leser», skriver avisen, og videre: «Det fremstår som direkte urimelig å bruke 15 leserkommentarer over en

periode på to måneder som bevis på at det er skapt et inntrykk av korrupsjon.»

Når det gjelder leserkommentarene, mener Adresseavisen at de er innenfor god presseskikk: «Det er snakk om generelle meningsytringer som ikke inneholder konkrete nye beskyldninger.» Kommentarene utløser ikke rett til samtidig imøtegåelse, jf. VVP punkt 4.14, men tilsvaretsrett, jf. punkt 4.15, mener Adresseavisen. Klager har hatt god tid til å svare på kommentarene, påpeker avisen.

Avisen viser også til punkt 1.2, om å ivareta samfunnsdebatt, og punkt 1.3, om åpen debatt og fri informasjonsformidling. Slik Adresseavisen ser det, ville det medført en «direkte meningssensur» av leserne hvis man benytter punkt 4.1, om saklighet og omtanke, ukritisk på leserkommentarer. Avisen påpeker også at PFU har tradisjon for å vise stor takhøyde i meningssjangeren.

Adresseavisen medgir at enkelte av kommentarene er «mer konstaterende i formen», men mener at de er knappe, uselvstendige og upresise, og at det derfor «ikke kan hektes et selvstendig ansvar på disse». Slik avisen ser det, bør det også vektlegges at personer i sentrale tillitsverv må tåle sterke utsagn.

Adresseavisen opplyser at klager kontaktet redaksjonen om leserkommentarene på Adresseavisen.no for første gang 12. januar 2017. Avisen skriver:

«Etter en gjennomgang, besluttet vi å stenge kommentarfeltene og dermed fjerne alle tidligere leserkommentarer på sakene. Det skyldes ikke at leserkommentarene er i strid med VVP, men at de er i strid med våre interne retningslinjer for leserkommentarer. (...) Vi har også tatt en runde med våre moderatorer og bedt de stramme inn praksisen. Vi har etter dette valgt ikke å ha kommentarfelt på saker om Rune Olsø, da vi ser at debatten om disse sakene raskt utvikler seg i en retning vi ikke ønsker i vår debatt.»

Leserkommentaren på Facebook ble avisen først gjort kjent med gjennom Olsøs klage, opplyser Adresseavisen. Også disse kommentarene ble fjernet etter en gjennomgang.

Adresseavisen tar deretter for seg klagers påstand om at han ikke fikk imøtegå beskyldningen om den «skjulte tomteavtalen» på Være. Avisen mener at klager har fått samtidig imøtegåelse, og argumenterer for dette slik:

«Olsø har i fullt monn fått mulighet til å fortelle Adresseavisens lesere hva han har gjort for informere offentligheten og andre om denne avtalen. De mange spørsmålene fra avisen, og uttalelsene fra navngitte politikere, viser at det åpenbart var tema at opsjonsavtalen var skjult, og at Olsø fikk imøtegå dette. Spørsmålet ble stilt på ulike måter, men svaret var det samme, nemlig at han informerte Aps gruppe styre og Waage om sin og Staurs opsjon på Være.»

Slik Adresseavisen ser det, bekrefter klager også dette selv i klagen: «Han skriver på s. 7 'Da Adresseavisen først lanserte påstanden om skjult tomteavtale, tok avisen med uttalelser fra meg som viste at jeg ikke hadde holdt avtalen skjult'.»

Når det gjelder oppfølgingsartikkelen 25. november 2016 («Ber Olsø legge frem alle avtaler»), mener Adresseavisen at artikkelen ikke utløser 4.14 på nytt. Dette fordi artikkelen må anses som en del av den løpende debatten og fordi Adresseavisen bringer frem påstanden om skjult tomteavtale for å fortelle hva avisen tidligere har skrevet. Avisen skriver

i tillegg: «I forkant av publisering 25. november forela vi klager flere påstander og spørsmål knyttet til habilitet, hvem han skal ha informert osv. (vedlegg 6). I tillegg blir klager forelagt Brøskes kommentarer.»

Videre opplyser Adresseavisen at klager aldri tok kontakt med redaksjonen for å si at han ikke følte han kom godt nok til orde i artikkelen fra 19. november 2016 («Olsø hadde skjult tomteavtale»), der påstanden om skjult tomteavtale først ble publisert.

Adresseavisen mener også at den har dekning for å skrive at klager «hadde skjult tomteavtale». Avisen argumenterer for dette i syv punkter:

1. «Informasjonen som ble gitt om denne saken er at gruppeleder og Olsøs venn Geir Waage etter å ha blitt stilt spørsmålet «Informerte han Aps gruppestyre helt konkret om sin opsjon på Være?», svarer følgende (skriftlig): «Jeg oppfattet at han sa Være». (vedlegg 7) Adresseavisen har snakket med flere kilder til stede i gruppemøtet som ikke har fått med seg at Olsø informerte om dette, uten at disse anonyme kildenes vurderinger er brukt i avisomtalen.»
2. «Ingen andre partier i bystyret er informert om dette, heller ikke Aps egne samarbeidspartier. På spørsmål fra Adresseavisen i epost 17.november får Olsø spørsmålet: «Ga du Geir Waage beskjed om at de andre partiene burde bli informert om dine økonomiske interesser?» hvorpå Olsø svarer at han har informert Aps gruppestyre (vedlegg 8).»
3. «Administrasjonen er ikke informert om opsjonen.»
4. «Det er mange måter å offentliggjøre en opsjonsavtale og innholdet i denne på, blant annet tinglysning. Det er ikke gjort her.»
5. «Man kan søke konsesjon, noe som ville medført offentlighet.»
6. «Olsø har opplyst til Adresseavisen at han alltid har meldt seg inhabil i behandlingen av grønn strek. Dette er bekreftet av gruppeleder Waage mht den interne behandlingen i Ap. Når det gjelder behandlingen i bystyret er dette ikke riktig. Rune Olsø meldte forfall da grønn strek ble vedtatt. Da slipper han å melde seg inhabil, og slipper også å informere om årsak til inhabiliteten (hvilke økonomiske interesser som har gjort ham inhabil). Derfor er heller ikke de folkevalgte organer informert.»
7. «En rekke navngitte politikere sier de ikke visste om avtalen, men mener klager burde opplyst om dette (...) (vedlegg 9)»

Avisen mener at avtalen var skjult for dem som mente de burde kjenne til den, og at det er dekning for tittelen. Adresseavisen legger også til grunn følgende tidslinje:

«Høsten 2015: Olsø opplyser å ha informert gruppestyret i Arbeiderpartiet om sin «interesse» på Være.

7.januar 2016: Møte mellom samarbeidspartiene på Lian der grønn strek er et av temaene.

12. januar 2016: Bjørnar Reitan, styreleder i den lokale velforeningen på Være sender en e- post til noen utvalgte politikere og politiske partier hvor han legger fram ubekreftet informasjon om at Staur har en opsjon på Være.

9. mai 2016: Adresseavisen får tips og ber om å få e-posten fra Reitan. Da starter avisens undersøkelse av Olsø/Staurs interesser på Være.

13. september 2016: Klager bekrefter overfor Adresseavisen at han har en opsjon på Være»

Avisen påpeker at artikkelen «Olsø hadde skjult tomteavtale» omhandlet det politiske møtet

på Lian 7. januar 2016, og Adresseavisen mener det ikke hersker tvil om at klagers opsjonsavtale var ukjent for deltagerne på møtet på dette tidspunktet.

Når det gjelder tittelen på Facebook, der det stod at Olsø «skjulte» tomteavtalen, skriver Adresseavisen at det «er den mest spissede tittelen i saken», og at den forekom kun på Facebook. Videre: «Facebook er en langt mer uformell arena enn Adresseavisen.no, noe leserne også er godt kjent med. (...) Vi mener også personer i fremskutte posisjoner i samfunnet må tåle mer enn andre.»

Deretter adresserer Adresseavisens klagers påstand om at det var galt å skrive at møtet på Lian var startskuddet for forhandlingene om «grønn strek». Avisen er enig i at de formelle forhandlingene startet senere, men påpeker at det ikke alltid er de formelle prosessene som gjelder i politikken. «At vi siterer en politiker på at Lian- møtet var 'startskuddet for forhandlingene om grønn strek', kan neppe sies å være en påstand som utløser et brudd på VVP», skriver Adresseavisen.

Adresseavisen avviser også at det var galt å skrive i en kommentarartikkel at klager «agiterte sterkt» på Lian-møtet: «Å bruke et begrep som 'agiterte sterkt', mener vi er korrekt all den tid flere kilder oppfattet klager som sint.» Videre skriver avisen:

«Klager mener han burde fått imøtegå påstanden om at han kun ville bygge østover. Formuleringen i den aktuelle lederartikkelen er slik: '... og at han sist vinter agiterte sterkt for at dette området ikke måtte bli omfattet av vern gjennom «grønn strek»' Vi har altså ikke fremsatt noen påstand om at han kun vil bygge østover. At ikke alt han argumenterte for er tatt med, må være en akseptabel forenkling.»

Adresseavisen mener for øvrig det ikke er en sterk beskyldning av faktisk art å hevde at klager «agiterte sterkt». Det er ikke en etterprøvable beskyldning, skriver avisen.

Adresseavisen skriver videre om Entra-saken fra 2012 og klagers forhold til Ketil Fjerdingen. Slik Adresseavisen ser det, var det korrekt å skrive at Olsø har forbindelser til Fjerdingen, og avisen mener at formuleringen «gode relasjoner» er en akseptabel forenkling av dette. Avisen viser til en hyttetur som Fjerdingen og Olsø var på sammen, samt at Fjerdingen var i Olsøs 30-årsdag. Adresseavisen kan ikke se at Fjerdingens habilitet i Entra-saken har betydning for deres dekning av Olsø i de påklagede artiklene.

Avisen viser også til upubliserte sitater fra et intervju med Geir Waage. Sitatene var slik:

«- Men Ketil Fjerdingen kjente du godt til, blant annet fordi han er kompis av din venn Rune Olsø?
 - Ja, det stemmer, så jeg har nok møtt han i flere sammenhenger. Særlig tilbake i 2006-07 da jeg jobbet som markedssjef i Kosmorama og han var en av sponsorene. Fjerdingen var også aktiv opp mot det politiske miljø tidlig 2000-tall da Rica Nidelven skulle bygges.
 - Du har også vært hjemme privat hos Ketil Fjerdingen?
 - La meg tenke. Jeg tror ikke det, jo én gang, det var i 2006 eller 2007. Rune og jeg var innom der og spiste tapas sammen med mange forretningsfolk, før vi skulle på byen.
 - Så det var en setting der du var med som Rune Olsøs venn til en av hans venner?
 - Ja.»

Videre opplyser Adresseavisen om upubliserte sitater fra klager, og påpeker at klager i disse selv beskriver forholdet til Fjerdingen som et «godt profesjonelt forhold». Avisen mener å ha god dekning for å skrive at Olsø og Fjerdingen har «gode relasjoner».

Avisen adresserer også klagers påstand om at avisen i et spørsmål til Rita Ottervik har beskrevet relasjonene mellom Fjerdingsgen og klager som «nære». Adresseavisen avviser dette, og mener at man må lese hele spørsmålet for å se sammenhengen:

«Her er spørsmålet i sin helhet:

- Aps Rune Olsø er partner i Overvik-eier Staur og har gode relasjoner til Overvik-eier Fjerdingsgen. Gruppeleder Geir Waage er nær venn av Rune Olsø. Flere ganger har Overvik fått gjennomslag for sine ønsker – mot rådmannens anbefalinger. Det kan stilles spørsmål ved om de nære relasjonene har påvirket prosessen. Hva tenker du om det?

Gitt sammenhengen i spørsmålet, er det liten tvil om at det i sum er nære relasjoner mellom Østhus/Olsø/Fjerdingsgen/Waage.»

Avisen påpeker at den aldri har påstått at de «gode/nære relasjonene» har påvirket reguleringen av Overvik. Når det gjelder spørsmålet om samtidig imøtegåelse av avisens beskrivelser, mener Adresseavisen at oppfølgingssaken med Rita Ottervik må anses som del av den løpende debatten.

Når det gjelder klagers påstand om samtidig imøtegåelse ikke blir reell når artikkelen er bak betalingsmur, mener Adresseavisen at «[i]nnganger på nett på kunne betraktes som forsiden på en avis». Heller ikke på avisforsider er det mulig å publisere fulle samtidige imøtegøelser, påpeker Adresseavisen.

Adresseavisen avviser at den har drevet kampanjejournalistikk. Avisen understreker at fordi om den sitter på informasjon av offentlig interesse om én politiker og ikke andre, betyr ikke det at informasjonen ikke skal offentliggjøres. Adresseavisen viser videre til epostadressen til klager, som ble publisert på forsiden, og skriver at den «gerne kunne vært sladdet (...), uten at vi mener det er brudd på god presseskikk». At setningen om Rita Ottervik ble sladdet, mener avisen var naturlig: «Skulle vi hentet inn tilsvaer fra to personer som var denne saken uvedkommende ville det komplisert en allerede komplisert sak ytterligere.»

Avslutningsvis opplyser Adresseavisen om utviklingen i avisens granskning av Rune Olsøs virksomhet etter hans klage til PFU. I artikler som ikke er påklaget, har avisen skrevet at Olsø skulle bidra til å sikre omregulering av et grøntområde til boligbygging gjennom en avtale på seks millioner kroner mellom hans arbeidsgiver Staur og Kystad Vestre AS/PH Utvikling AS. I etterkant av dette har klager søkt om permisjon fra bystyret og trukket sitt kandidatur som leder for Trøndelag Ap.

Klager understreker at han ikke klager på at Adresseavisen har omtalt hans virke som politiker og eiendomsutvikler, men *måten* avisen har gjort det. Han fastholder at avisen har fremstilt ham som korrumpert, og at den har angrepet ham på en «hard og vedvarende måte».

Klager oppfordrer PFU til å vurdere om det samlede inntrykket som Adresseavisen har skapt, er rimelig. «Kan sakens fakta forsvare den presentasjonsform og dimensjonering som Adresseavisen har tydd til, og de inntrykk som skapes gjennom dette», spør han. Klager viser til flere PFU-uttalelser der det samlede skapte inntrykket slås ned på.

Han påpeker videre at Adresseavisen har brukt en rekke av hans politiske motstandere som kilder. Han viser i den forbindelse til punkt 3.2, om kildekritikk. Klager avviser også at han ikke har villet stille til intervju. Han opplyser at han stilte til ett muntlig intervju i

begynnelsen av avisens dekning, og at han har svart på alle andre spørsmål skriftlig.

Klager reagerer på at Adresseavisen bruker upubliserte uttalelser fra anonyme kilder i sitt tilsvare. Avisen skrev i tilsvaret at den har snakket med flere kilder som var til stede i et gruppemøte i Ap uten at de fikk med seg at Olsø informerte om sin opsjonsavtale på Være. Klager skriver:

«Hvordan skal jeg forsvare meg mot slikt? Én ting er å bruke anonyme kilder i det som publiseres når det ikke finnes annen måte å få fram vesentlig informasjon på. Men i en tilsvarende i en PFU-klagesak, har slike påståtte, upubliserte påstander fra anonyme kilder ingen plass.»

Klager opplyser også at Geir Waage mener hans sitat om at klager er «kompis» med Fjerdingen, ikke gir et riktig bilde. Waage sendte følgende forespørsel om retting av sitatet til Adresseavisens journalister:

«Når det gjelder sitatet «...men bekrefter at Olsø tidligere presenterte Fjerdingen som 'kompis', så er ikke det riktig. Dersom jeg har formulert meg slik at det kunne oppfattes som at jeg bekreftet dette, beklager jeg misforståelsen. Jeg har aldri hørt Rune presentere Fjerdingen som "kompis". ... Jeg ber dere stryke det, fordi det ikke er riktig.»

Videre reagerer klager på at Adresseavisen trekker frem nye artikler om ham som ikke er påklaget: «Det er uredelig og brudd på god saksgang.» Han opplyser at han har mye å utsette også på de nye artiklene, men at han ikke har overskudd og kapasitet til å klage det inn. Han ber derfor PFU om å se bort ifra det Adresseavisen skriver om dem.

Klager imøtegår Adresseavisens påstand om at hans navn ikke er brukt i titler på forsiden. Han påpeker at navnet hans ble brukt på førstesiden av papirutgaven 2. november 2016, og at han der også var avbildet.

Når det gjelder leserkommentarene, mener klager at Adresseavisen i sitt tilsvare innrømmer at den ikke visste hva som ble publisert. «Leserkommentarene under Facebook-oppslaget ble publisert i nesten tre måneder, og de under Adresseavisen.no-artiklene i over to måneder. Det må være klart at Adresseavisen bryter god presseskikk ved ikke 'så snart som mulig' å fjerne innlegg som bryter god presseskikk», skriver han.

Klager skriver:

«Jeg tror ikke PFU-medlem Kirsti Husby virkelig mener at en leserkommentar som oppfordrer til ildspåsettelse (kommentaren om påtent brunpose på trappa, sekr.anm.), er i pakt med god presseskikk. Jeg tror dette er noe Adresseavisen hevder mot bedre vitende for å unngå at Adresseavisen felles for brudd på VVP-punktene 4.1 og 4.17.»

Han beskriver kommentarfeltet under Facebook-innlegget 19. november 2016 som «en mobb»: «I en kommentar kalles jeg for eksempel for 'Møkkemann', i en annen står det at navnet mitt 'burde stått i synonymordboka under kameraderi'.» Han argumenterer for at Facebook-sidene til de store mediehusene må anses som «en integrert del av deres publiseringsvirksomhet», og understreker at redaktøransvaret og de presseetiske reglene gjelder like mye der som i mediehusenes egne nettaviser.

Klager skriver videre:

«Jeg mener primært at leserkommentarene i klagens vedlegg 32 bryter VVP-punktene 4.1 og 4.17, sekundært at de bryter punkt 4.14 fordi jeg ikke fikk mulighet til samtidig imøtegåelse. Jeg vet ikke om leserkommentarer med sterke beskyldninger utløser retten til samtidig imøtegåelse, men har registrert at PFU i en uttalelse sa at en bestemt kommentar gjorde det.»

Klager argumenterer for at følgende formulering i artikkelen fra 25. november 2016 innebærer at Adresseavisen hevdet at tomteavtalen på Være var «helt skjult hele tiden»: «*Adresseavisen har tidligere omtalt Olsøs skjulte tomteavtale om framtidig boligbygging på Være.*»

Når det gjelder den samtidige imøtegåelse som klager fikk i artikkelen «Ber Olsø legge fram alle avtaler», opplyser klager at den gjaldt «grønn strek» og ikke påstanden om «skjult tomteavtale». Han ble ikke forelagt tomteavtale-påstanden, hevder klager.

En av grunnene til at det ikke er dekning for påstanden, er at en rekke av Aps bystyremedlemmer ble orientert om klagers inhabilitet og han fulgte ordinær saksgang og habilitetsreglene, mener klager. Han mener også at bystyret som helhet ikke hadde «et rettmessig krav» på å vite om inhabiliteten:

«Det avgjørende spørsmålet for å finne svaret på om jeg skjulte tomteavtalen for sentrale politikere i Trondheim, er om de gjeldende habilitetsreglene ga dem et *rettmessig krav* på å bli opplyst om avtalen utenom ordinær saksgang. Det hadde de ikke, og derfor er det ikke dekning for den faktiske opplysningen 'Ap-topp skjulte tomteavtale'.»

Klager fastholder videre at han aldri fikk imøtegå påstanden. Han avviser at han selv bekrefter i klagen at han fikk imøtegåelse, slik Adresseavisen hevder. Han skriver: «Det jeg skrev om dette i klagen, relaterte seg til at det framkom i samme artikkel at jeg hadde informert Ap. Men dette er ikke det samme som at jeg ble konfrontert med den konkrete faktiske opplysningen om at jeg skulle ha holdt avtalen skjult, slik presseetikken sier at Adresseavisen er forpliktet til.»

Når det gjelder påstanden om at forhandlingene om «grønn strek» startet på Lian-møtet, mener klager at Adresseavisen burde vært mer kildekritiske til Venstre Jon Gunnes. Klager viser til at Adresseavisen i sitt tilsvare skrev at de ikke var de som vurderte at forhandlingene startet på Lian, men at det var Gunnes vurdering. Klager sier: «Når skadepotensialet var så stort, var det Adresseavisens ansvar å utvise tilstrekkelig kildekritikk, og å presisere at de faktiske forhandlingene *ikke* startet på dette møtet. (...) At Jon Gunnes er min politiske motstander med sterke egeninteresser i saken, må øke det kildekritiske kravet som må stilles til Adresseavisen.»

Klager fastholder videre at han hadde rett til samtidig imøtegåelse av denne opplysningen, noe han mener han ikke fikk.

Klager fastholder også at Adresseavisen i lederartikkelen 24. november 2016 skrev at han «agiterte sterkt» for at Være ikke skulle omfattes av grønn strek. Han mener dette er direkte feil og derfor i strid med VVP punkt 3.2. Han påpeker at følgende setning stod i lederen:

«*Det siste som er gjort kjent, er at Rune Olsø har en personlig opsjonsavtale om framtidig boligutbygging på Være og at han sist vinter agiterte sterkt for at dette området ikke måtte bli omfattet av vern gjennom 'grønn strek'.*»

Klager skriver:

«I mitt ett minutt lange innlegg på Lian snakket jeg, som alt nevnt, om det *generelle* behovet for flere nye boliger i Trondheim, og sa at ny boligbygging av betydning nødvendigvis vil måtte komme i de to eneste områdene der dette er mulig: syd og øst for byen. Samtidig presiserte jeg at jeg er tilhenger av å verne store områder landbruksjord gjennom en grønn strek. Dette er *generelle* uttalelser som ikke går på konkrete eiendommer.»

Klager mener også Adresseavisen tar feil når den hevder at det ikke er en etterprøvbart beskyldning at han agiterte stert mot vern av Være. Han mener også at setningen, slik den står i lederen, utgjør en ny beskyldning, og at han burde fått samtidig imøtegåelse av den.

Videre trekker klager frem en habilitetsvurdering som kommuneadvokaten i Trondheim og bystyret gjorde i 2016. Klagers habilitet i behandling av kommuneplanen ble vurdert, og ettersom kommuneplanen var «en overordnet sak», ble det vurdert at klager i utgangspunktet ikke var inhabil. Klager mener dette er sammenlignbart med den generelle argumentasjonen han fremførte på Lian-møtet.

Klager avviser at Adresseavisen var fritatt fra å gi ham samtidig imøtegåelse i artikkelen 3. november 2016 («Utbyggingen på Overvik: – Gjør det som er best for samfunnet») på grunn av den løpende dekningen. Klager mener han hadde rett til samtidig imøtegåelse av påstanden om at han har gode relasjoner til Ketil Fjerdings, og at forholdet kan ha påvirket prosessen rundt reguleringen av Overvik. Dette var ikke del av en løpende meningsutveksling, slik klager ser det. Selv om han har svart på påstanden i en tidligere artikkel, må han få svare også når påstanden publiseres igjen, fastholder klager.

Klager reagerer også sterkt på at Adresseavisen i tilsvaret skriver at han overraskende ble valgt til Entra-sjef i 2012. Det er det ikke dekning for, skriver klager, og viser til PFU-sak 076/13, der NRK ble felt for brudd på god presseskikk. Han fastholder også at det var en tilfeldighet som gjorde at han overnattet på Fjerdings hytte i 2004:

«Det som skjedde på 'hytteturen' Adresseavisen skriver om, var at jeg befant på Oppdal i en annen sammenheng, og helt tilfeldig på samme tid som Østhus og Fjerdings var på Fjerdings hyttekompleks. Jeg ble invitert på middag, det var trivelig selskap, og da det var vinterføre på fjellet og sent på kvelden, ble jeg invitert til å ligge over før jeg reiste hjem til Trondheim tidlig neste morgen. Dette var altså et tilfeldig besøk, ikke en planlagt 'hyttetur.'»

Når det gjelder spørsmålet om betalingsmur hindrer tilstrekkelig samtidig imøtegåelse, ber klager for enkelhets skyld utvalget om å se bort ifra eksemplene i klagens kapittel 11, bortsett fra oppslaget i vedlegg 44.

Klager påpeker at publiseringer på internett har lenger levetid enn en tradisjonell papirforside. Han skriver:

«Fordi levetiden til slike nettbasert oppslag i prinsippet er uendelig, og fordi de via Google er tilgjengelig for alle med internetttilgang, bør man ikke i en presseetisk vurdering likestille dem med førstesideoppslag i en papiravis. Skadepotensialet er langt større for slike nettbaserte oppslag, og det må man hensynte i den presseetiske vurderingen. (...) Hvis PFU i dette spørsmålet følger Adresseavisens oppfordring og likestiller nettbaserte oppslag med førstesideoppslag i papiraviser, vil det sette en presedens som kolliderer med svært manges rettferdighets- og rimelighetssans.»

Klager mener også at jo mer konkret og jo mer alvorlig en beskyldning er, jo mer problematisk blir det å låse en samtidig imøtegåelse bak betalingsmur. «Hvis en nettavis lager overskrifter og ingresser som inneholder en rekke svært sterke beskyldninger og faktiske opplysninger, og som er tilgjengelig for alle til evig tid, må det også kreves at den angrepnes imøtegåelse gjøres tilgjengelig også for ikke-betalende abonnenter», skriver klager.

Når artikler gjøres tilgjengelig for «evig tid», men er bak betalingsmur, må mediene avstå fra å «angripe noen med full styrke i overskrifter og ingresser», mener klager. Redaksjonene må «være mindre konstaterende, tone ned styrken i beskyldningene, og avstå fra å bruke svært skadelige og omstridte faktiske opplysninger i overskrift og ingress». Og videre: «Et minimumskrav må være at redaksjonen i ingressen med svært skadelige faktiske opplysninger, tar med en setning om at de opplysningene er bestridt av den som rammes, slik de var i mitt tilfelle.»

Klager mener også at leserkommentarene på Facebook-innlegget 19. november 2016 gjør at det ikke kan sammenlignes med en papirforside: «Under dette oppslaget lå det, fritt tilgjengelig for alle, hele 30 leserkommentarer, hvorav et større antall med sterke beskyldninger og trakasserende innhold om meg.»

Avslutningsvis understreker klager at han er en sterk tilhenger av en kritisk presse, men at mediene like fullt må følge Vær Varsom-plakaten.

Adresseavisen opplyser at den tolker Rune Olsøs klage som at han er misfornøyd med at avisen har valgt å belyse saken.

Avisen fastholder at den ikke har skapt et inntrykk av at klager har drevet med korrupsjon. Slik Adresseavisen ser det, er dette en påstand som «ganske enkelt er oppkonstruert av Olsø». Avisen viser til hvordan korrupsjon defineres i straffeloven, og skriver:

«Korrupsjon kan – som i straffeloven – defineres bl.a. som å kreve, motta eller akseptere et tilbud om en utilbørlig fordel i anledning av stilling, verv eller oppdrag. Det er ingenting i oppslagene som peker mot en slik 'gjerningsbeskrivelse' eller som reiser spørsmål om (straffe)rettslig ansvar.»

Når det gjelder omfanget av dekningen, understreker Adresseavisen at det har vært et komplisert og omfattende sakskompleks med mange ulike aktører som derfor har krevd bred dekning. Avisen har «bevisst gitt plass til svært lange tilsvare for å balansere sakene».

Adresseavisen reagerer videre på det den mener er klagers «forsøk på å fraskrive andre politikere retten til å ytre sine meninger»: «For det første er ingen kilder brukt som 'sannhetsvitner', men intervjuet av oss fordi de er relevante i sakskomplekset. Alle vi snakket med om Lian-møtet (sak 19.november) er Aps egne koalisjonspartnere. Å kalle disse politiske motstandere blir upresist.» Avisen mener at den har vært gjennomgående kritisk til valg av kilder i alle artiklene og at VVP punkt 3.2 ikke er brutt.

Adresseavisen avviser at den har påstått at klager har unndratt seg å svare på spørsmål. Det avisen synes er beklagelig, er at han ikke har villet stille til flere muntlige intervjuer. Epostintervju gir mindre mulighet til oppfølgingsspørsmål, påpeker avisen.

Adresseavisen viser til klagers reaksjon på at avisen trakk frem anonyme kilder i sitt tilsvarende svar. Klagen inneholder et angrep på kildegrunnlaget, og avisen mener derfor at den har både rett og plikt til å redegjøre for nettopp kildegrunnlaget.

Deretter opplyser Adresseavisen at den såkalte Kystad-saken er trukket inn i tilsvaret for å vise at de påklagede artiklene hører til et større sakskompleks. «Klager er p.t under etterforskning av Økokrim på grunn av en avtale på til sammen seks millioner kroner mellom Kystad Vestre AS/PH Utvikling AS og Staur Holding AS, der Olsø skulle bidra til å sikre omregulering av et grøntområde til boligbygging», skriver avisen, som mener at dekning går i kjernen av pressens samfunnsoppdrag, jf. VVP punkt 1.4.

Adresseavisen mener dessuten at klager var den første til å koble de to sakskompleksene sammen gjennom å vise til at Adresseavisen er klaget inn til PFU da han forsvarte seg i Kystad-saken. «Sakskompleksene glir også over i hverandre. Tidligere Høyre-topp; Yngve Brox, har i forbindelse med Kystad-saken valgt å informere Økokrim om Være-saken (...) Vi er av den oppfatning at PFU bør kjenne til hele sakens bakteppe og utvikling.»

Avisen fastholder videre at den har vært «svært nøye med både innhold og presentasjon», fordi den forstår at kritisk søkelys oppleves krevende. Adresseavisen går gjennom tre av de første påklagede artiklene i den forbindelse:

- «I artikkelen 2. november 2016 er Olsø er ganske riktig nevnt og avbildet på forsiden, men da som 1 av 5 lobbyister. (...)»
- «Saken 3. november 2016 handler om at ordføreren frikjenner Olsø (og andre involverte) når det gjelder enhver mulig mistanke om inhabilitet.»
- «Saken 4. november 2016 er kritisk rettet mot Olsø. Overskriften, 'Ansatte Ap-Olsø som lobbyist', er sann (og ikke bestridt). I lederartikkelen står det om 'tette bånd til utbyggerne', hvilket også er sant. Olsø får rikelig med spalteplass til å fortelle om bakgrunnen for at han ble partner i Staur og om avtalene sine (...)».

Deretter skriver avisen at det først er når opsjonsavtalen på Være blir omtalt, at det rettes «et skarpt fokus» på klager.

Når det gjelder artikkelen fra 19. november, om den «skjulte tomteavtalen», fastholder Adresseavisen at klager har fått tilstrekkelig samtidig imøtegåelse. Avisen viser til intervjuet med klager i artikkelen. Avisen mener også at å diskutere «grønn strek» impliserer å diskutere reguleringen av Være: «De politiske omgivelsene sitt poeng er at han faktisk diskuterer Være også når han involverer seg i 'grønn strek'. Olsø forsøker dermed å tilsløre sin egen involvering, men fratrukker seg selv muligheten for å oppklare og kommentere de faktiske forhold.»

Avisen fastholder også at den har dekning for å skrive at tomteavtalen var «skjult». Den mener følgende fremgår av artikkelen:

- «(1) Faktaboks om at opsjonsavtalene ikke er tinglyste og dermed ikke synlige for offentligheten
- (2) Det faktum at opplysningen om avtalen ikke kom frem i 2015 da den ble inngått, men først i november 2016 – og da skapte det reaksjoner.
- (3) Olsøs egne uttalelser som må forstås som en erkjennelse av å vite at andre partier ikke ble informert

- (4) Opplysningen om at Lykke fikk e-post fra velforeningen på Være
 (5) Flere navngitte politikere i Aps koalisjon reagerer sterkt på sterkt på Olsøs skjulte tomteavtale: KrF/Geirmund Lykke, MdG/Hilde Opoku, V/Jon Gunnes
 (6) Sps Marte Løvik understreket at det var Adresseavisen som gjorde henne oppmerksom på Olsøs opsjon (vedlegg 13 side 5)»

Avisen mener at den har intervjuet alle relevante kilder og vært grundige og romslige med å la de omtalte, inkludert klager, slippe til med samtidig imøtegåelse og tilsvarende. «I de tilfeller vi har sett oss nødt til å korte ned har vi gjennomført sitatsjekk av sitatssjekken for å være sikker på at klager har fått med de viktigste poengene», skriver Adresseavisen.

Adresseavisen fastholder at den ikke har fremstilt klager som korrumpert. Når det gjelder leserkommentarene som inneholder anklager eller insinuasjoner om korrupsjon, mener Adresseavisen at de «var klart innenfor presseetiske rammer». Avisen skriver:

«Ved leserkommentarer og innlegg er det pr definisjon snakk om enkeltstående meningsyttringer. For det annet; de 15 meningsyttringene Olsø har hengt seg opp i – hvorav 4 er fra en og samme person og 3 fra ytterligere en person – representerer et utsnitt.»

Avisen skriver videre:

«De mest direkte utsagnene (...) er dels så korte (ned til kun 1 ord), dels så upresise, dels ikke underbygget og dels så beheftet med tilføyelser og reservasjoner ("*... Kameraderi i politikken er visst blitt hverdagslig*") at det ikke er mulig å utlede et bilde av konstatert korrupsjon i en (straffe)rettslig forstand. Den alminnelige leser vil se dette som enkeltstående subjektive meningsyttringer, blant mange andre og avvikende ytringer. Samtlige av disse utsagnene er også avgitt av lesere under fullt navn.»

Adresseavisen påpeker også at en av leserkommentarene som klager reagerer på, var under klagers egen kronikk, der klager forsvarer seg mot Adresseavisens dekning. Hvis Adresseavisen skulle nektet leseren å kommentere klagers artikkel, ville «klager i realiteten oppnå å legge lokk på motinnlegg og debatt», skriver avisen, og videre:

«De øvrige 4 leserinnleggene er vel verdt lesning; De illustrerer hvilke kritiske spørsmål leserne har etter å ha studert Olsøs meget omfattende redegjørelse. Det er ikke mulig å hevde at Adresseavisen har skapt et bilde av 'korrupsjon' som leserne ukritisk heftet seg på.»

I de tilfellene lesere bruker ordet korrupsjon, er det «gjennomgående ikke i en (straffe)rettslig forstand», mener Adresseavisen. Det er også gjennomgående benyttet en spørrende form, ifølge avisen.

Når det gjelder leserkommentaren som klager mener var en trussel mot ham og hans familie, ser Adresseavisen på kommentaren som et «spøkefullt utsagn»: «Om noen skulle være i tvil, handler det om å sette en papirpose med ekskrementer utenfor døren, ringe på og vente til personen kommer ut og tramper på posen for å slukke 'brannen'.»

Avisen mener at ingen av kommentarene utløser VVP punkt 4.14, om samtidig imøtegåelse, ei heller bryter med punkt 4.1 om saklighet og omtanke, og at kommentarene derfor heller ikke bryter med punkt 4.17, slik klager anfører. Uansett mener Adresseavisen at klager i realiteten har fått adgang til samtidig imøtegåelse av kommentarene fordi de knytter seg til artikler der klager har fått imøtegåelse.

Adresseavisen avviser videre at den ikke har moderert kommentarfeltet, slik klager hevder. Modereringen er satt ut til «en leverandør», opplyser avisen.

Når det gjelder klagers anførsel om manglende samtidig imøtegåelse av påstanden «skjult tomteavtale» i artikkelen 25. november 2016 («Ber Olsø legge frem alle avtaler»), viser Adresseavisen til sitt første tilsvare. I tillegg legger avisen til at klager tar «kategorisk feil» når han hevder at Adresseavisen har fremstilt det som om tomteavtalen på Være var «helt skjult hele tiden»:

«Olsø skriver her mot bedre vitende. Avtalen var skjult for offentligheten, selv om han opplyser å ha informert Aps gruppe styre om saken. (...) Hvordan klager kan vri meningsinnholdet i denne setningen til å bli 'skjult hele tiden', er rett og slett vanskelig å forstå.»

Avisen påpeker videre at velforeningen på Være, som klager mener var kjent med hans opsjonsavtale, sendt en epost med «ubekreftet informasjon», og at eposten heller ikke inneholdt informasjon om Olsøs personlige opsjonsavtale.

Adresseavisen mener dessuten at Olsøs svar i artikkelen fra 25. november 2016 («Ber Olsø legge frem alle avtaler») viser at han fikk svare på påstanden om «skjult tomteavtale». I artikkelen siteres Olsø på at alle bystyrepolitikere må legge frem sine avtaler, kundeforhold og prosjekter, dersom reglene endres. Avisen påpeker også at da Olsø fikk kommentere artikkelen, var han kjent med artikkelen fra 19. november 2016 («Olsø hadde skjult tomteavtale»), der påstanden «skjult tomteavtale» først stod. «Han hadde alle muligheter til å korrigere eller svare opp på dette da vi på nytt tok kontakt med han før publisering av saken 25. november», skriver avisen.

Adresseavisen avviser videre at det ikke ble opplyst i artikkelen at Olsø informerte gruppe styret i Ap om opsjonsavtalen: «Adresseavisen skriver i saken at Olsø sier han meldte om sin inhabilitet i saken til Ap høsten 2015, og dette handler nettopp om at Olsø informerte om sin interesse på Være.»

Avisen fastholder også at klager fikk imøtegå påstanden i andre artikler. Avisen viser til tidlige tilsvare, og legger til:

«Opsjonsavtaler er i sin natur skjult - (og derfor omstridt.) Det kan synes som om klager mener avisen skulle understreket det åpenbare: Nemlig at opsjonsavtaler er skjult for offentligheten. Og at det er nettopp derfor avisen igjen og igjen har spurt hvordan og når og på hvilken måte politikeren Olsø har informert om dette. Nettopp hvordan Olsø har informert om dette har vært selve hovedtemaet i alle de tilsvare han har hatt i denne saken. Alltid har han hatt samme svar: Han har informert Aps gruppe styre.»

Avisen mener at klager ønsker å avgrense saken til et spørsmål om de formelle habilitetsreglene ga politikere i Trondheim et «rettmessig krav på å bli opplyst om avtalen utenom ordinær saksgang». Dette er en feilslutning, slik avisen ser det: «Det er ikke habilitetsreglene som etablerer opplysnings- eller annen handlingsplikt for Olsø. Det er Olsøs engasjement i saken, samtidig som han har og representerer økonomiske særinteresser, som utgjør kjernen i saken.»

Adresseavisen mener at klagers argumentasjon innebærer at han innrømmer å ha skjult tomteavtalen «ved å anse seg inhabil i stedet for å fremlegge opsjonsavtalen til orientering og for vurdering».

Videre mener avisen at det er «subtil semantikk» å skille mellom formuleringene «skjulte tomteavtale» og «skjult tomteavtale». Avisen har også vanskelig for å forstå hvorfor klager er så opptatt av det ene Facebook-oppslaget, der tittelen «Ap-topp skjulte tomteavtale» stod. Etter avisens mening, er Facebook-oppdateringer «utpreget tabloid av karakter». Avisen skriver: «Realiteten er videre at en FB-post raskt forsvinner i mengden. Når saken ikke er dagsfersk er den for alle praktiske formål begravet.»

Avisen understreker videre at politisk journalistikk ikke begrenser seg til å dekke brudd på formelle lover og regler, og Adresseavisen stiller for øvrig spørsmål ved i hvilken grad Olsø har vært så åpen som han hevder:

«Olsø sier 'han beviselig har vært åpen om den [opsjonsavtalen, sekr.anm.] i alle de fora der jeg faktisk har vært forpliktet til å fortelle om den'. Hvilke fora Olsø her snakker om, vet ikke vi. Det eneste stedet han har oppgitt å ha informert om den skjulte opsjonen er til Aps gruppestyre, der gruppeleder Geir Waage svarer slik på avisens spørsmål om Olsø har informert: 'Jeg oppfattet at han sa Være'.»

Adresseavisen understreker at flere politikere i Trondheim mener de burde vært informert om klagers opsjonsavtale. Avisen skriver:

«Ap vraket sine samarbeidspartnere i forhandlingene om grønn strek og gikk til Høyre. Høyre ønsket imidlertid også å verne Være. Det ble de overtalt av Geir Waage til ikke å gjøre, uten at Waage da fortalte Høyre at hans venn Rune Olsø personlig, og sammen med sin arbeidsgiver, eide en opsjon der. Ingrid Skjøtskift ledet Høyres forhandlinger og er sitert på følgende (Adresseavisen 20. april 2017):

- Waage sørget personlig for å få Være vekk fra grønn strek. Vi visste ikke da at hans venn, Rune Olsø, hadde noen økonomisk interesse her. At vi ikke ble informert om disse interessene da, stiller saken i et nytt lys.»

Adresseavisen avviser at den har fremstilt det som en faktaopplysning at forhandlingene om «grønn strek» startet på Lian-møtet. Dette er noe som Jon Gunnes ble sitert på, skriver avisen. Adresseavisen mener dessuten at det ikke er en sterk beskyldning av faktisk art, som utløser retten til samtidig imøtegåelse.

Adresseavisen kommenterer den tidligere vurderingen fra kommuneadvokaten i Trondheim, som klager viser til i sitt tilsvarende svar. Kommuneadvokaten vurderte habilitet, ikke det etiske regelverket, understreker avisen, og videre:

«At dette ikke er så rett frem som klager hevder i sitt andre tilsvarende svar, viser også utviklingen etter Adresseavisens saker om Kystad i vår. Kontrollkomiteen i Trondheim har blant annet bedt om

- en rapport på om **regler rundt habilitet** er fulgt i forbindelse med behandlingen av grønn strek generelt, der Være inngår, og Kystad-saken spesifikt.
- En forvaltningsrevisjon av om de **etiske retningslinjene** er fulgt i Kystad-saken og behandlingen av denne.»

Når det gjelder spørsmålet om samtidig imøtegåelse i artikkelen fra 3. november 2016 («Utbyggingen på Overvik: – Gjør det som er best for samfunnet»), der Rita Ottervik ble intervjuet, skriver Adresseavisen:

«Det kan fremstå som om klager mener at alle hans anførsler til alle spørsmål som kan bli berørt, må gjentas hver eneste gang – uansett hvor sentralt eller usentralt det er. Slik er det faktisk ikke. Vi kan ikke se at spørsmålet til Ottervik har en slik karakter at det utløser VVP§ 4. 14.»

Avisen fastholder at den ikke har brutt god presseskikk i måten den omtalte Entra-saken. Adresseavisen skriver: «Det er grunn til å påstå at Olsø overraskende ble Entra-sjef, all den tid saken kom opp uten at den var på sakslisten og mot viljen til styrets leder.»

Adresseavisen avviser i tillegg at avisens kilder om klagers besøk på Fjerdingens hytte var upubliserte uttalelser. «Disse kildene var sitert i saken vi viser til som omtalte hytteturen», understreker avisen.

Avslutningsvis påpeker Adresseavisen at det bare koster 1 kroner for å lese avisen på nett i en måned. «Dette gir bedre tilgang til Olsøs imøtegåelse enn hvis oppslagene bare hadde eksistert i papiravisen», skriver redaksjonen.

EKSTRARUNDE:

Klager ba om å få komme med ytterligere kommentarer etter at tilsvarsrunden var avsluttet.

Klager opplyser først at han trekker sin anførsel om at han ikke fikk imøtegå at han skal ha engasjert seg mot grønn strek i artikkelen «– Alle fakta må på bordet» fra 21. november 2016. Han ser etter en ny gjennomgang at han fikk imøtegå påstanden.

Videre opplyser klager at han vil endre sin påstand om at Adresseavisen har skapt et inntrykk av at han har drevet med korrupsjon. Han skriver:

«Det er mulig Adresseavisen etter lovens bokstav ikke har publisert artikler og/eller leserkommentarer som insinuerer at jeg er skyldig i korrupsjon. For å rydde dette spørsmålet av veien og forenkle spørsmålet PFU skal ta stilling til, endrer jeg derfor min påstand om akkurat dette til følgende:

«Adresseavisen har i perioden 2. november 2016 til 14. februar 2017 publisert artikler og leserkommentarer der det insinueres at jeg på klanderverdig vis har misbrukt min posisjon som politiker til å berike meg selv, min arbeidsgiver og min 'nære allierte' Ketil Fjerdingen»

Når det gjelder spørsmålet om klagers tomteavtale på Være var «skjult», hevder klager at bystyret i Trondheim allerede i 2014 ble informert om at han er inhabil i «grønn strek»-saken. Han viser til at Geir Waage ble meldt inhabil i behandlingen av området Kastbrekka på grunn av Waages vennskap med klager. Dette innebærer at bystyret også ble kjent med at klager er inhabil i hele «grønn strek», mener klager. Han argumenterer videre for at påstanden om «skjult tomteavtale» i realiteten er en beskyldning om at han skjulte sin inhabilitet i behandlingen av «grønn strek». Når bystyret ble informert i 2014 om hans

inhabilitet, er det nok et argument for at Adresseavisen ikke har dekning for påstanden, ifølge klager.

Han skriver:

«Jeg ble ikke mer inhabil i grønn strek-saken selv om Staur og jeg hadde interesser i flere områder i tillegg Kastbrekka. Og flere av Lian-deltakerne, blant andre Jon Gunnes og Geirmund Lykke, visste altså at jeg var inhabil i grønn strek-saken på grunn av Staurs eierinteresser i Kastbrekka. Og så lenge de visste at jeg var inhabil i grønn strek-saken, hadde de den informasjonen de trengte.»

Klager mener at Adresseavisen har unnlatt å tydeliggjøre overfor leserne at det ikke er avdekket lovbrudd. Dette burde avisen gjort, ifølge klager. Han viser til PFU-sak 155/16, der Høegh-familiens klage ikke vant frem mot Aftenposten, og PFU blant annet viste til at Aftenposten løpende opplyste leserne om at det ikke var grunn til å mistenke lovbrudd.

Når det gjelder lederartikkelen «Ap fremstår som utbyggernes venn», slår klager fast at han blir navngitt i artikkelen. Klager mener Adresseavisens påstand om i tilsvaret om at han ikke blir navngitt, er et eksempel på at avisen til stadighet legger feil fakta til grunn: «Så innbitt er Adresseavisen i sitt forsøk på å unngå felling i PFU at avisen framsetter påstander som er direkte feil.»

Videre understreker klager at PFU tidligere har uttalt at publiseringer på mediernes Facebook-sider, inkludert kommentarfelt, også omfattes av reglene i Vær Varsom-plakaten. Klager mener videre at det ikke finnes et presseetisk skille mellom kommentarer under fullt navn og anonyme kommentarer, og han kan derfor ikke se poenget i Adresseavisens argument om at mange av de påklagede kommentarene nettopp var under fullt navn.

Klager avviser Adresseavisens anførsel om at en av kommentarene ikke var en trussel, men en «klassisk spøk». Han skriver:

«At Adresseavisen mener kommentaren handler om 'klassisk spøk' og derfor kan forsvares publisert, kan vekke uro hos de fleste. Redaksjonsledelsen er kjent med at jeg har mindreårige barn. Det ville vært fint om avisen kunne skrive noen ord om hvordan man tror den 'klassiske spøken' med ildspåtenning ville bli oppfattet av barna mine når de åpner døren.»

Klager opplyser også at det var først i januar 2017 at han hadde energi til å gå igjennom alle leserkommentarene som var blitt publisert under artiklene som omhandlet ham. Han påpeker også: «Det skal uansett ikke være opp til offeret å sørge for at Adresseavisen ikke bryter presseetiske regler i sin publiseringsvirksomhet. Dette ansvaret ligger faktisk hos avisen selv.»

Han ber i tillegg Adresseavisen om å dokumentere at modereringen av kommentarfeltene er outsourcet til en leverandør, altså at moderering faktisk blir utført: «Spesielt ønsker jeg dokumentert de konkrete vurderinger som ble gjort da det ble besluttet at de groveste av leserkommentarene skulle forbli publisert i så lang tid.»

Klager avviser at Adresseavisens énkronestilbud på digitalt abonnement har betydning for den presseetiske vurderingen av betalingsmur og samtidig imøtegåelse: «Presseetisk standard kan vel ikke variere med pris og varighet på det abonnementet som tilbys?»

Deretter tar han for seg den såkalte Kystad-saken. Klager mener det er svært uheldig at Adresseavisen drar inn denne saken, all den tid den ikke er klaget inn til PFU. Han mener han ikke vil kunne forsvart seg fullgodt mot anklagene i saken uten å klage artiklene inn for PFU, men det har han ikke kapasitet til innenfor klagefristen, opplyser han.

Slik klager ser det, har Kystad-saken gjort belastningen fra pressedekningen enda større. Han skriver at Adresseavisens «vedvarende angrep» har påført ham og hans familie umenneskelig belastning over flere måneder. Dette har fått helsemessige konsekvenser forteller han.

Videre redegjør klager for Kystad-saken slik:

«Avisen framstilte det som om jeg personlig skulle få 6 millioner kroner for å drive lobbyvirksomhet for å få Kystad omregulert, selv om avtalen var mellom Staur og Kystad/Hårstad. Og summen avisen opererer med, er inkludert 25 % merverdiavgift som skal viderebetales til staten. For Staur hadde avtalen en økonomisk ramme på 4,8 millioner kroner ekskl. mva. Summen inkluderte et startvederlag på 1,6 millioner kroner, mens 3,2 millioner skulle betales senere i reguleringsprosessen. Startvederlaget var ment å dekke alt arbeid fra oppstart til ferdig omregulering av området, altså et omfattende rådgivningsarbeid. (...)

Som en sikkerhetssperre ønsket likevel grunneier at oppstartvederlaget skulle avkortes til det halve dersom Kystad mot formodning skulle bli pålagt lokalt vern med grønn strek, slik at arbeidet stoppet opp. For Staur var dette uproblematisk å godta fordi sjansen for at det skulle skje var forsvinnende liten, da Ap i så fall måtte ha endret et representantskapsvedtak fra 2012 og derved bryte egne vedtekter.»

Klager skriver også at følgende setning var en del av avtalen mellom Staur og Kystad/Hårstad:

«I tråd med Olsøs ønsker legger partene til grunn transparens på at Olsø/Staur bistår Kystad og Hårstad i reguleringsprosessen. Partene er således enige om at Olsø vil opplyse om sitt/Staurs engasjement overfor alle hos reguleringsmyndigheten han diskuterer saken med/har møter med'»

Han opplyser videre at avtalen ble kansellert sommeren 2016 da han og Staur ble kjent med at det var full strid mellom eierne i Kystad/Hårstad. «Ingen fra Staur har således deltatt i møter om Kystad med verken kommuneadministrasjon eller politikere. Først etter at avtalen var hevet, sendte grunneier inn søknad om omregulering.»

Og klager understreker igjen: «Arbeiderpartiets standpunkt om Kystad og grønn strek ble vedtatt allerede i 2012, og ble ikke endret i 2015/2016.

Klager kan for øvrig ikke huske å ha hatt møter med partier eller kommuneansatte om Kystad. Og om han hadde hatt slike møter, ville ikke det vært noe problem, slik klager ser det: «(...) så lenge den eller de jeg hadde kontakt med kjente til min inhabilitet. Når man først har meldt seg inhabil, er man å anse som en privat interessent på linje med alle andre private interessenter. Man kan da gi innspill til våre folkevalgte og ha møter med dem og kommuneansatte slik alle har rett til i vårt demokrati. Jeg har aldri hatt kontakt med noen i kommunen om eiendommer berørt av grønn strek uten at disse samtidig var klar over at jeg var inhabil i grønn strek-saken.»

Om den pågående etterforskningen mot ham, skriver klager:

«Avisens kampanje mot meg førte til et så stort press mot kommunen at rådmannen ba kommuneadvokaten i Trondheim om en betenkning. Kun basert på Adresseavisens framstilling, og uten å hente inn informasjon fra partene, konkluderte kommuneadvokaten med at det ikke kunne utelukkes at noe ulovlig har skjedd. Dette førte så til ny omfattende dekning i Adresseavisen, med det resultat at statsadvokaten til slutt valgte å starte etterforskning.

Jeg er trygg på at Kystad-saken vil ende med full rensking av meg, og at det også i denne saken vil vise seg at Adresseavisens framstilling og angrep på meg har vært både urimelig og i strid med flere av Vær Varsom-plakatens regler.»

Adresseavisen mener at klagers siste anførsel om at formuleringen «skjulte tomteavtale» i realiteten er en påstand om at han skjulte sin inhabilitet i «grønn strek»-saken, er en konstruksjon fra klagers side. «Vi mener tittelen er så konkret at den verken kan tolkes eller misforstås dithen.»

Adresseavisen skriver videre:

«Klager forsøker i denne runden å trekke inn et annet område – Kastbrekka - hvor han har meldt seg inhabil, som argument for at alle politikere på Lian burde ha forstått at han egentlig var inhabil også i denne diskusjonen. Svakheten i argumentet er at sakene vi er klaget inn for ikke handler om området Kastbrekka. Den handler heller ikke om grønn strek generelt eller at klager er involvert i eiendomsutvikling. Den handler om en opsjon klager hadde i området Være.»

Adresseavisen opplyser også at Kastbrekka-saken ikke handlet om «grønn strek»: «Waage fratradte her behandlingen av Kommuneplanens arealdel (KPA), på grunn av Olsøs interesse i Kastbrekka. (...) Grønn strek var ikke på dette tidspunktet på agendaen – det skjedde året etter. **Waage har altså ikke meldt seg inhabil i behandlingen av grønn strek på grunn av sin venns interesser.**»

Adresseavisen mener i tillegg at Olsø kun har meldt seg inhabil internt og muntlig i eget gruppestyre i saker der «grønn strek» er involvert. «At Olsø mener at hans politikerkolleger (Lykke, Gunnes osv) burde skjønt at han var inhabil i grønn strek da han engasjerte seg på Lian, fordi hans venn hadde meldt seg inhabil under behandlingen av en annen sak (KPA) ett år tidligere, fremstår uforståelig.»

Avisen fastholder videre at den ikke har utelatt å opplyse om at Olsø meldte seg inhabil i grønn strek. «Det er referert igjen og igjen. Det vi *ikke* har vært like flinke til, er å vise leseren at det kun er internt i Ap han har meldt seg inhabil (...)».

Slik Adresseavisen ser det, var det ikke avisens oppgave å slå fast om norske lover og kommunes regelverk er blitt fulgt. Altså hverken å avvise at regler er brutt eller å fastslå at noe er brutt. Til det var det for mange ubesvarte spørsmål, skriver avisen, og videre: «Det er ikke vår oppgave å konkludere, men vi registrerer at både kommunen selv og Økokrim er i gang med undersøkelser av både håndteringen av habilitetsreglene, Trondheim kommunes etiske regelverk og de juridiske aspektene opp mot straffeloven. Dette vil vi selvfølgelig dekke utførlig når resultatene kommer.»

Adresseavisen fastholder at leserkommentaren om «brunpose på trappa» ikke kan leses som en reell oppfordring, men som en spøk.

Avslutningsvis skriver avisen at den ikke ønsker ikke å svare på klagers fremstilling av Kystad-saken. «Men vi mener og ønsker å være tydelige på at de innklagede sakene tilhører til et større sakskompleks der vi over lengre tid har satt søkelys på disposisjonene og rollen til en av Trondheims mest sentrale politikere. Og vi har pekt på at sakene glir over i hverandre (se tilsvarende 2, s 2.)»